

ΑΘΗΝΑΙΟΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Μετὰ εἰκόνων

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α'. Ἀθήνησι τὴν 20 Ἰουλίου 1857. Φύλλον 3.

ΠΕΤΡΟΣ Ο ΕΡΗΜΙΤΗΣ.

Ὁ εὐσεβὴς οὗτος κοινοβιάτης, οὗ τινος ἡ ἰσχυρὰ καὶ βροντώδης φωνή, εἰς τοὺς κόλπους τῆς χριστιανοσύνης ἀντηχήσασα ἐξήγειρε κατὰ τῆς Ἀνατολῆς τοὺς χριστιανικοὺς στρατοὺς, ἐγεννήθη ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τῆς Ἀμιώνης περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΑ' αἰῶνος. Τὰ πρῶτα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτη εἰσὶν ὄλως ἄγνωστα· τοῦτο δὲ μόνον γνωρίζομεν, ὅτι κατὰ τὴν νεανικὴν αὐτοῦ ἔτι ἡλικίαν ἐμάχετο ἀνδρείως ἐν Φλανδρίᾳ ὑπὸ τὴν ἔνδοξον σημαίαν τῶν Βουργουνδικῶν κομήτων.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἄγός τις ἐθουσιασμὸς ἐνεψύχου τὰ στήθη τῶν χριστιανῶν, οἵτινες ὡς προσηλιεῖς αὐτῶν καὶ μόνον ὄνειροπόλημα εἶχον τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων τόπων. Τὴν οἰκουμένην ὅλην ἀσυγκέντρουν οἱ πιστοὶ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, τὴν Παλαιστίνην ἐν τῇ Ἱερουσαλῆμ, καὶ τὴν Ἱερουσαλῆμ ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Χριστοῦ, ὡς φλεγόμενοι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ν' ἀφαιρέσωσι τὸν ἱερόν αὐτοῦ τάφον ἀπὸ τῶν βαρβάρων χειρῶν τῶν Σαρακινῶν.

Πέτρος ὁ ἐρημίτης εἶχεν ἤδη πρὸ ὀλίγου ἀπολίσει τὴν σύζυγόν του εὐγενῆ κόρην τῆς Πικαρδίας, καὶ τῆς χηρείας τὸ ἄλγος ὥθησεν αὐτὸν εἰς τὸν μοναχικὸν βίον καὶ τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ. Ὅθεν ἀνεχώρησεν διὰ τὴν Ἱερουσαλῆμ ὑπὸ πολλῶν προσκυνητῶν συνοδευόμενος, καὶ κατὰ τὰς αὐχλὰς αὐτοῦ μετὰ τοῦ Πατριάρχου Συμεῶνος συνεντευξίαις του πικρότατα παρεπονεῖτο διὰ τὰς συμφορὰς τῶν χριστιανῶν καὶ τὰς ἀνηκούστους ὀμότητες, εἰς ἅσας ὑπέκειντο ὑπὸ τὴν

βάρβαρον τῶν ἀπίστων χεῖρα. Μετ' οὐ πολὺ ὁμως καταλείπει τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ μεταβαίνει εἰς Ῥώμην παρὰ τῷ ἁγίῳ πατρὶ, ὅπου μετὰ μεγάλων τιμῶν ὑποδέχεται αὐτὸν Οὐρβανὸς ὁ Β'. Ζωγραφίζει εἰς αὐτὸν ζωηρῶς τὴν ἀθλίαν τῶν ἐν Ἀνατολῇ Χριστιανῶν κατάστασιν· οὗτος δὲ στενάζει διὰ τὰς ταλιπιωρίας καὶ συμφοράς αὐτῶν, ἰκετεύει τὸν Πέτρον νὰ δικτηρέξῃ τὴν Εὐρώπην, ἐρεθίζων τοὺς εὐγενεῖς καὶ παροτρύνων αὐτοὺς ν' ἀρπάσωσι τὸ ξίφος των πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ τάφου τοῦ Χριστοῦ.

Ἐντεῦθεν ἀρχεται διὰ τὸν εὐσεβῆ ἑρημίτην βίος πόνων καὶ ἀποσιώσεως, καθ' ὅλον τὸν σταυροφορικὸν πόλεμον διαρκέσας, καὶ τελειώσας μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Γοδεφρείδου καὶ τῶν σταυροφόρων ἀλώσεως τῆς Ἱερουσαλήμ. Διέρχεται ὁ Πέτρος τὴν Ἰταλίαν, ὑπερπηδᾷ τὰς Ἄλπεις, φθάνει εἰς τὴν

Γαλλίαν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν μετὰ ταῦτα, καὶ κατόπιν εἰς τὴν Γερμανίαν· πανταχοῦ ἀγγέλλει τὴν προσέγγισιν σταυροφορίας, σκοπούσης τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τοῦ κράτους τῶν Μουσουλμάνων, καὶ πανταχοῦ ὑποδέχονται αὐτὸν ὡς ἀπόστολον τοῦ Θεοῦ· συνταράσσονται εἰς τὴν ἀντήχησιν τῆς βροντώδους φωνῆς· του αἰ χριστιανικαὶ πληθῆς, καὶ δρᾶνται πάραυτα τῶν ὄπλων κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Χριστοῦ· Οὐρβανὸς ὁ Β' ἦτο τότε εἰς Κλερμόντην, ὅπου προσεκήρυτε τὸν σταυροφορικὸν πόλεμον ἐπὶ παρουσίᾳ πολυπληθοῦς ἱππικοῦ τάγματος, καὶ τῶν πολεμικῶν ἐκεῖνῶν ἱεραρχῶν, ὧν προΐσταντο ὁ ἐπίσκοπος Ὁράνζης, ὁ Ἄδεμέρδος Μοντέλ καὶ ὁ γενναῖος τοῦ Πονὶ ἐπίσκοπος.

Πρώτην στρατιὰν πιστῶν ᾠδήγησε Πέτρος ὁ ἐρημίτης καὶ ὁ εὐγενὴς Γενιέρος Σανουβέρ, πτωχὸς ὑπερέτοκος, ἀπογυμνωθεὶς τῶν κληρονομικῶν του δικαίων ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ ἀδελφῶν, καὶ ἀπερχόμενος εἰς Πικλαιστίνην πρὸς ἀναζήτησιν τύχης, τιμῶν καὶ δόξης. Γνωστὸν ὅμως εἶνε ὁποῖον οἰκτρὸν τέλος· ἔλαβεν ἡ πρώτη αὕτη ἐκστρατεία. Ἐξ ἱκανῶν χιλιάδων ἀνδρῶν ἀριθμουμένων κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν, ἂν πιστεύσωμεν τοὺς χρονικογράφους, τρεῖς μόλις χιλιάδες ἐπέζησαν καταφυγούσαι εἰς τὸ φρούριον τῆς Σιβιτότης, ὅπου βεβαίως καὶ αὐταὶ ἤθελον ἀπολεσθῆ, ἂν δὲν κατέφθανον νέοι σταυροφόροι παρὰ τοῦ Γοδεφρείδου ὀδηγούμενοι.

Μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν χριστιανῶν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ δὲν ἀκούεται ὁ πλεόν ἑρημίτης· ἡ ἀποστολή του εἶχεν ἐκπληρωθῆ, ὁ τάφος τοῦ Χριστοῦ ἠλευθερώθη, ἡ νίκη εἶχε στέψει τὰς ρομφαίας τῆς πιστῆς στρατιᾶς. Βλέπων οὕτως ὁ Πέτρος πληρουμένας τὰς εὐχὰς καὶ τὰς προσπαθείας του, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Πικαρδίας· ἐπαναβλέπει τοὺς τόπους τῆς νεότητός του, ἰδρύει ἐν Hug τὸ μοναστήριον τοῦ Neu-Montier καὶ τέλος ἀποθνήσκει ἐν αὐτῷ τὴν 7 Ἰουλίου τοῦ 1115, περιεστοιχισμένος ὑπὸ τῶν μοναχῶν, οὓς ἡ ἐφ' ἱ-

κανότητι φήμη του εἶχεν ἐλλύτει παρ' αὐτῷ, ἐν μεγίστη ὁμῶς ἀσχημότητι, ἥτις δυστυχῶς ἐμελλε ν' ἀνταμειψῆρ τὸν ἀκάματον ἐκεῖνον ἀπόστολον τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος, οὐ-
τινος ἢ φωνῆ τοσοῦτων μεγάλων ἀποτελεσμάτων ὑπῆρξε γά-
νιμος.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

A. S. B.

(Συνέχεια τοῦ ἀποσκυθισθέντος σοφοῦ Σχοιμάνου.)

— Μὴν ἔστιν ὁ ἀνὴρ ἐκ Ἑκλουσιανῶν, πατρίδος ῥήτο-
ρός τινος συνθέτοντος δημοσθενεῖους λόγους ἐν μονοδιέ-
πτοις τῆς ὥρας, σωζωμένους ἐκ τοῦ παπαπαπάξ ; — οὐχί-
ἀλλ' ἐκ Κραβιράων τῶν Αἰτωλικῶν, νομιζῶ πλὴν δὲν ἐξέ-
φυγε τὴν Ἀδράστειαν — Πῶς ; — Διότι εἰς ἕν χωρίον ἀ-
ναφέρων ὁ συγγραφεὺς περὶ τοῦ θεάτρου τοῦ Διονύσου, σημειοῖ
αὐτὸς, ὅτι εἶνε αὐτὸ τὸ ἴδιον, τὸ ὅποῖον τότες ἑκατονταε-
τηρίδα; ἔκειτο κατὰκωχωμένον καὶ τότε ξεχώνεται. — Πε-
ρίεργον πρᾶγμα ! ἐνῷ οἱ ἐν ταῖς Εὐστραι; διαιτώμενοι πι-
δέ; τῶν Ἀθηνῶν ἤξεύρουσιν, ὅτι εἶνε τοῦ Ἡρώδου ; Τί ἐν-
τροπή, φίλε, νὰ μὴ ἦνέ τις οὐδὲ μαθητῆς καὶ νὰ θέλῃ νὰ
παίξῃ τὸν διδάσκαλον ; ἀλλ' ἔτσι εἶνε, ἢ ἀμάθεια θραεῖς
ποιεῖ τοὺς ἀθρώπους, τὸ δὲ λελογισμένον δειλούς. — Ἔχει δὲ
καὶ μίαν ἄλλην λαμπρὰν σημείωσιν ! Ὁ γραμματιστής, ση-
μειοῖ, οὐδὲν ἄλλο ἐδίδασκεν, ἢ τὴν τέχνην τοῦ γράφειν καὶ
ἀναγνῶναι ! — Ἄ ! Σούτσεια ἀπαρέμρατα μαῦρα καὶ με-
γάλα, ζυμωμένα μὲ τὸ γάλα; ἀ; ἦνε καὶ στραβοπόδαρα καὶ
μουντουρωμένα, διὰ νὰ γελᾷ γάλα ὄλος ὁ οὐρανός; καὶ ἡ
γῆ μὲ τὰ ἀνθητῆς καὶ κῆν; διαβυλ μένη Σχολᾷ ! κατήν-
τισε νὰ ρίψῃ ὄλα τὰ σχολεῖα καὶ διδασκάλους ! ἔθιεν δὲ
Σουτσειῶν ἀπαρεμράτων πανταχοῦ ἀπὸ ὄλας τὰς τρύπας
ἐξέρχονται ἤυτε μελιστάων ἀδινάων ἀεὶ νέον ἐρχομενάων !
Ἄκουσο, ἀκουσιν, τὰ πᾶτων ἀδιαντροπώτατα ! ἀπὸ τοι-
αύτας ἀνορθογραφίας, βραβασαῶν, σολιισμῶν, ἀπυνα-
ξίας, ἀγραμματοσύνης καὶ ἀνοησίας ἀφοῦ κάμει μίαν ὀκαλικὴν

ἀνοθεύσμην παρουσιάζεται ἐν τῷ προλόγῳ ἐνώπιον τοῦ δι-
δασκάλου του καὶ μετὰ ὑποκριτικωτάτης τούμπας (διότι
ἔχουν τὸν σκοπὸν τῶν) τοῦ τῆν προτιφῆει μὲ τὴν κολακρευτι-
κὴν πρότρητιν, ὡς ὁ εὐγνώμων παῖς ἀνδρωθεῖς προσφέρει
τὴν πρώτην ἀνοθεύσμην εἰς τοὺς γεννήσαντάς του, οὕτω
καὶ αὐτὸς τρεφόμενος ἐν τῷ εὐαρθεῖ ! κῆψ ! τῶν μουσῶν
συμπλέξας ἀνοθεύσμην τὴν προσφέρει ὡς ἀπαρχὴν τῶν
κόπων του » ῥκντιζῶν καὶ τοὺς ἄλλους μὲ αὐτὴν διδασκά-
λους του ἔπειτα χωρὶς νὰ ἐντραπῆ τὸν διδάσκαλόν του ἀρχί-
ζει νὰ τοῦ διηγῆται παραμύθια. — Ὅ τοῖα, παρακαλῶ ; —
ὅτι ἐν Μεσολογγίῳ ὑπῆρχει ἀλαθιμῶς φιλολογικὴ !!! καὶ οἱ
μαθηταὶ ἐλάμβανον διδασκαλικὸν πτυχίον ! — Τί λέγει; ὦ
βέλτιστε, ψυχίον ἔως ὅα ἤθελεν εἰπεῖ — ὅτι τὸ Μεσολόγγ-
γιον ἦτο πλήρες μουσαγαυήτων καὶ φοιβαλόντων ἀνδρῶν,
δεξιωτάτων ἱεροφιλοσόφων, εὐδοκίμων ἱατρῶν ὄλων μὲ
ποικίλας γνώσεις καὶ ἀρίστων. — Φαίνεται ὅτι ὄλους ὑπο-
θέτει ὄχι μόνον ἰχθυοφάγους ἀλλὰ καὶ ἰχθυομάχους. — Ἡ
πόλις, γράφει, τοῦ Μεσολογγίου. — δηλ. τὸ τότε ψυχρῶρι
εἶχε καὶ πλείστους ἐτέρους ! (ἐκτὸς δηλ. τῶν πλείστων ἀνα-
φερθέντων κατ' ἔνομα καὶ κατὰ χωρίον) λογίους καὶ καθύλου
πάντες λέγει οἱ προεστοὶ τοῦ τόπου τούτου ἀπετέλουν χο-
ρεῖαν λογιότητος καὶ ἀρχαιομαθίας, πολλῶ ἔως κρείττονα
καὶ πολλῶν σημερινῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος. — ὦ ὄβρι; ! εἶ-
χε, φαίνεται, παράδειγμα ἐνώπιόν του ζωντανὸν τὸν προε-
στῶτα ἐαυτόν του ! ὦ δυστυχία σου ἀνθρώπινον γένος, ἀν-
ἀντὶ νὰ ὑπάγῃς ἐλατὸ χρόνου; ἐμπρός; πληγαίνεις δικασίους
ὀπίσω, ὅπως ὁ διηγούμενος τοιαύτας ἀναισχύντους ψευδολο-
γίας; χωρὶς νὰ αἰδεσθῆ τοῦλάχιστον τοῦ περιπίονα; οἱ πε-
ριναιεταῶσι ! — Φαίνεται, φίλε, ὅτι τὸ τρέπικιον τοῦ νέου
Σιμωνίδου καὶ ἡ Συμᾶς του δὲν τὸν ἄφιναν τὸν ἄθλιον νὰ κα-
θεῖδῃ ! Ἄν περιέγραφε τις τὰ σχολεῖα τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως, τῆς Σμύρνης, τῶν Κυθωνιῶν καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Ἑλ-
ληνικῆς χώρας, πῶ ἤθελεν εἰπεῖ καὶ ἐγὼ δὲν ἤξεύρω. — Ἐκάγ-
χασαν βεβαίως οἱ κληθέντες ἐκ τῶν τάφων των νεκροὶ ἐκεῖ

νων τῶν ἀγαθῶν καὶ ἀπλῶν ἀνδρῶν ἐλσειολογήσαντες αὐτὸν διὰ τὸ κατὰ τῆς ἱερᾶς ἀληθείας ἀσβεστον καὶ φλέγον μῖσός του καὶ ἀποστροφὴν. — Καὶ τί τὸν μέλει αὐτόν; ὅστις, ἐνῶ διὰ τῆς ἀγγελίας του εἶχεν ὑποσχεθῆ ἐνώπιον ὄλου τοῦ κόσμου, ὅτι θὰ μεταφράσῃ ὁλόκληρον τὸ βιβλίον, παρελείπει τὸ οὐσιωδέστατον δηλ. τὰς σημειώσεις, ἐξ ὧν ἠδύνατο καὶ αὐτὸς νὰ ὠφεληθῆ, ὅστις εἶνε ὁ πηρὴν τοῦ ὄλου βιβλίου, προσείων τὸν ἀνάργυρον καὶ ὑποσχόμενος. Ἀφοῦ λοιπὸν ἀναβιβάσας ἕνα, ἕνα ὡς νευρόσπαστα ὄλους σχεδὸν τοῦς δυστήνου; ἐκείνου; νεκροῦς (διότι δύο ἢ τρεῖς μεσολογικὰς οἰκογενείας ἀρίνει ἀπαιθεύτους) καὶ τοῦς ἀφήσει νὰ παύωνται ἀργῶς ἐνώπιόν τοῦ θεθαίω; φρίκτοντος καὶ σταυροκοπομένου πολλαπλῶς διδασκάλου του (διότι δὲν εἶνε ξένος τῆς Ἑλλάδος), παρουσιάζει καὶ δύο ἐπιστημοτάτας μορφάς· διεκρίνετο λέγει, πρὸ πάντων διὰ τὰς φιλολογικὰς!! αὐτοῦ καὶ ποιήλιος γνώσεις! *περὶ τε τὰ ἀρχαῖα καὶ νεώτατα!* Ἰωάννης Τρικούπης... εὐκλεῆς γόνος τοῦ ὁποίου εἶνε καὶ ὁ σήμερον ἤδη διὰ νέας περιαιυράζων δόξης τὴν γλίην αὐτοῦ πατρίδα Τρικούπης ὁ ἱστορικός· καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἰωάννου, προσθέτει, Ἀστυμάκης Τρικούπης εὐδόκιμος ἰατρός. — Δὲν ἔχει τίποτε καὶ διὰ τὰς μητέρας των καὶ γιαγιάς των, καμμίαν φιλολογικὴν ἀρχαιομάθειαν; — ἐπληρορήθην δὲ κελῶς, ὅτι αὐτὸς ἔλεγεν, ὅτι ἐξέχασε, εἰ δὲ μὴ, θὰ ἔγραψεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐνθυμεῖτο, ὅτι δηλ ὁ Βενετὸς Παῦλος ὁ ἐπικληθεὶς Μιλιονάριος διὰ τὰς ἱστορικός του ἀληθείας εἶχε γράψῃ εἰς μίαν του ἐπιστολήν, ὅτι καὶ ὁ πρόπαππος τοῦ Τρικούπη ἦτον πρέσβυς τότε εἰς τὸ χριστιανικὸν βασίλειον τῶν Ἰνδιῶν παρὰ τῷ ἀγίῳ Ἰωάννῃ αὐτοκράτορι αὐτῶν. — Ἀλλ' ἐγὼ, φίλε, ἐπειδὴ ἔχω ἀκούσει καὶ καθεὶ; τῶν Ἑλλήνων ἠξέυρει τὰς χορείας τῆς λογιότητος καὶ ἀρχαιομαθείας καὶ αὐτῶν τῶν πλείστων μεγαλοπόλεων τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ τοῦ μακαρίτου Τρικούπη πολλακίς ὁ ζῶν υἱός· του εἰς συνναστροφὰς κερρήσια ἔλεγεν ὁποῖος ἦτον, μάλιστα ἐπειδὴ ἀφαιρεῖ οὔτω μεγάλην δόξαν ἀπὸ τὸν ζῶντα υἱόν του θέλων νὰ κολακεύῃ

ση αὐτόν, ἤθελον συμβουλεύει τὸν ἄνθρωπον αὐτόν μὲ τοιαύτας ἐναίσίμους ψευδολογίας καὶ λιθωνωτοῦ; νὰ μὴ ἀνοίξῃ τὸ σταδίον του· ὅτι ἐντιμότερον καὶ ἐνδοξότερον εἰς ἡμᾶς εἶνε διὰ συντόνου ἐπιμελείας καὶ μελέτης νὰ γείνωμεν διδάκτορες, διότι οὔτω καὶ ἡμᾶς αὐτοῦς θὰ ὠφελώμεν καὶ τὰ τοιαῦτα αἵσχηθὰ ἄρωμεν ἐκ τῆς φίλης πατρίδος μας, ἢ διὰ χαμερπῶν κολικειῶν. — Αὐτὸς ὅμως οὔτω κατώρθωσεν, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον νὰ συνδράμῃ τὸ βιβλίον του μὲ 400 δραχμὰς ἀργυρὰς, ἐνῶ δι' ἄλλα ἀληθῶς πολλὰ καλὰ καὶ διδασκικὰ βιβλία δίδει ὀλίγα λεπτά. — ἔτσι ὅμως γίνεται καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν. — Ἄκουσον δὲ τὸ ῥεφραῖν τοῦ ὄλου προλόγου του. *Τίς ἄρ ἀμαρταῖοι τὸ ἀληθές τοὺς ἐν Μεσολογγίῳ, σωτήρας λέγων γενέσθαι τῆς ὅλης Ἑλλάδος.* — Ὡς δυστυχημένε Ἡρόδοτε μὲ τὰς μεγάλας σου ἀληθείας πόσον ψεύστης φαίνεσαι. — Ἀλλὰ γεῦ! λέγει, καὶ τοι τοιαύτη ἢ πόλις αὕτη τοῦ Μεσολογγίου, σεβαστέ μου διδάσκαλε ἢ πόλις αὕτη ἐκτείνει χεῖρα ἰκέτιδα ἀπαιτοῦσα τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ, τὰ ἀγαθὰ τοῦ εὐαγγελίου, δηλ. *Γυμνασίον!* — Πάτροκλον πρόφανεν σφῶν ὁ αὐτῶν κήδε ἐκάστη' μὲ μίαν βολὴν φονεύει δυο πτηνὰ, καὶ τὸ πτυχίον καὶ τὴν Γυμνασιαρχίαν! — Τώρα καταλαμβάνω πολλῶν διατριβῶν ἐν τισιν ἐφημερίσιν τοὺς σκοποὺς περὶ Γυμνασίου καὶ ἠρωικοῦ Μεσολογγίου, χωρὶς νὰ ἠξέυρωσιν οἱ νήπιοι ὅτι τὸ Μεσολογγίον δὲν εἶνε ἠρωικόν, ὡς ἔλεγέ τι; καταλλήλως, ἀλλὰ Μεσολογγίον ὄλων τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἠρώων Ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων, καθῶς καὶ εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἢ Καλυδωνία θήρα, καὶ ὅτι ὁ νέος Μελέαγρος εἶνε ὁ Σουλιώτης, τοῦ ὁποίου τὴν νέμεσιν ἔπρεπε νὰ φοβῶνται, καθόσον μάλιστα ἢ γοαία Ἀθλαία δὲν δύναται νὰ τὸν ἐκδικηθῆ καίουσα τὸν δαυλὸν του. Τὸ Μεσολογγίον ὡς πρωτεύουσα ἐπαρχίας πρέπει νὰ ἔχῃ Γυμνάσιον, ἀλλ' ἀπὸ τοιούτους Γυμνασιάρχας καὶ Καθηγητάς; ἢ νὰ προχειρισθῆ σχολεῖόν τι εἰς Γυμνάσιον, ὥστε νὰ ὑπάρχωσι κατὰ τὴν ἐκφρασίν τινος διπλότυπα Ἑλλ. Σχολεῖα μὲ διάφορον ἐπιγραφὴν; Δὲν ἠξέυρωσιν, ὅτι δὲν δύναται ὁ ἀγράμματος νὰ προχειρισθῆ δι' ἐ-

πιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου πνεύματος καθηγητῆς καθὼς ἱερεὺς, τις εἰς ἀρχιερέα; ἔπειτα ὅτι ἀντὶ νὰ ἐξοδεύῃ ἡ Κυβέρνησις 28 χιλιάδας δραχμῶν κατ' ἔτος διὰ τὰ τοιαῦτα ὀνόματι μόνον Γυμνάσια, ἔχοντα 8 διδασκάλους καὶ 15 μαθητὰς, ὡς συμβαίνει, δύναται μὲ 8 χιλιάδας δραχμῶν νὰ κάμῃ ὑποτρόφους Γυμνασίων ὅλους τοῦς εὐρυεῖς νέους τῆς ἐπαρχίης ἐκείνης; καὶ οὕτω νὰ κάμῃ τὴν μεγαλειτέραν εὐεργεσίαν, ἣν δύναται πατριωτάτη κυβέρνησις πρὸς τὸ παρὸν νὰ πράξῃ, ἕως ἂν πληθυνθῇ ἡ γνώσις καὶ φωτισθῶσι πολλοί; ἀλλ' ἂς μὴ σηκώσωμεν τὸ φανάρι, διὰ νὰ ἐπιτεκασθῇ ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων κκλιότερον φῶς; πλὴν διὰ τί ἔμεινε σιωπῶν καὶ σύνουσι, φίλε; — Συλλογίζομαι, ὅτι ἔπρεπε τις τοῦς τοιοῦτους τῶν ἀνθρώπων νὰ μιστιγώσῃ καὶ στιγματίσῃ; διότι κατεμάθη πλέον ἢ κοινωνία μας ὑπὸ τοιούτων χαρακτῆρων; ὁ δὲ ἰδανικός τῆς νεότητός μου κόσμος ὁσημέραι καταστρέφεται, οἱ δὲ πολλὰ παθόντες περὶ ταύτης τῆς ταλαίηνης πατρίδος γέροντες ὁ ἀποθνήσκουσι σείοντες; τὴν κεφαλήν των ὑπὸ λίπη; καὶ ἀπελπισίης. Ὅποιοι ἦρωες, ὁποῖους νόμους διαδόχους ἀφίνουσι! — Μὴ ἠλίθισαι, φίλε, δὲν εἶνε ἀκῆμη τόσον διεφθαρμένος ὁ κόσμος; ὅσον τὸν προϋποθέτει ὁ μεταρράσας τὸ βιβλίον; δὲν εἶνε ὅλον τὸ ἔαρ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας μας, ἡ νεολαία, τοιοῦτον; δὲν βλέπεις τοῦς πλείστους τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῶν Ἀθηνῶν ὀργῶντας πρὸς μάθησιν, ἡμέρας καὶ νύκτας καταγινομένους καὶ σπουδάζοντας παλαιόντας κατὰ τῆς πείνης καὶ μυρίων ἄλλων κακῶν; — Πιστεύω ὅτι οἱ πλείονες ἀκόμη ἀγαθοί; ἀλλὰ τί βλέπω; — Τί; — Τί εἶνε ἐπὶ τοῦ τρχήλου σου; — Τί; — ἕνας διάβολος. Ποῦ εἶνε θυμίαμα; — Τί τὸ θέλεις; Νὰ φύγῃ ὁ διάβολος. — Πέρασεν ἐκεῖνος ὁ καιρός; τόρα ὅλοι οἱ διάβολοι τρέχουν εἰς τὸ θυμίαμα καὶ συντρέχουν. — Καλὲ, σείσου τοῦλάχιστον νὰ κέσῃ; — Ἰδοὺ σείομαι ὡ τὸν τρισκατάρατον, τὸν τρικέρην, νὰ τον, τρέχει; νὰ φύγῃ, θὰ τὰ ἤκουσεν ὅλα. — Ὅλα βέβαια. — Ὡ νὰ τὸν πάρῃ ὁ πατήρ του. Ἐ! Ἐ!

διάβολε, ποῦ εἶσαι; στάσου, σὲ παρακαλῶ, σὲ ἰκτεύω. Διάβ. Νὰ, ἐστάθην, τί θέλεις; — Μὴ τὰ λέγῃς αὐτὰ, καὶ μὲνε μαῦρε, πουθενὰ τὰ ὅποια ἤκουσας ἰδιαιτέρως καὶ μυστικῶς λεγόμενα παρ' ἡμῶν. — Διαβ. Ἠξεύρεις, Κύριε λογιώτατε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι Ἕλληνας διάβολος; καὶ ἀγαπῶ τὴν πατριῶν μου; διότι καὶ ἡ διαβόλισσα ἡ μάνα μου καὶ ὁ πατήρ μου εἶνε αὐτόχθονες; ἀπότου δὲ ἐλέχθη τὸ στήτε, στήτε, οὐδὲ μετὰθεσιν μοῦ ἔκαμιν ἐκεῖνος τὸν ὅποσον φοβούμεθα. Τοιαύτην λοιπὸν ἐντροπὴν δὲν τὴν ὑποφέρω; θὰ ὑπερασπισθῶ τὴν τιμὴν καὶ ἐπιμέλειαν ὑμῶν τῶν παιδιῶν μου; διότι ἤξευρετε ὅτι ὅλους ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ, διότι κάμνετε ἀμαρτίας; ἂν καὶ τόρα ἀμφιβάλλω ποῖοι τὰς περισσοτέρας, οἱ νέοι ἢ οἱ γέροντες; ἔπειτα δὲν εἶπεν εἷς ἐξ ὑμῶν, ὅτι ἦτον καλὸν νὰ μαστιγωθῇ αὐτὸ τὸ βιβλίον, ὡς παραδειγματισμὸς διὰ τοῦς ἄλλους; ὄχι; καὶ τῶν τριῶν ὄπλων τὰς τακτικὰς θὰ ἀναπτύξω. Δὲν βλέπετε, ὅτι ὅλα τὰ βιβλία σας κινδυνεύουσι νὰ γίνωσι τοιαῦτα; ὁ εἷς σοῦ γράφει ὅτι κινεῖται ὁ Πειραιεύς καὶ πλέει ἐπάνω καὶ κάτω, ὁ ἄλλος τὴν Μαστιγῆν σοῦ τὴν λέγει *Λεσποσύνην*, ὁ ἄλλος σοῦ ζυγίζει τὰ *καρόνια* μὲ τὰ βιβλία, ὁ ἄλλος σοῦ μεταφράζει, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἔστειλαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ πάρωσι τὰς δώδεκα τραπέζας τοῦ καταχανᾶ Σόλωνος, ἄλλος λέγει ὅτι τὸ ἵππικὸν πρέπει νὰ ἦνε πάντοτε εἰς τὸ πλευρόν του, ὁ ἄλλος σοῦ λέγει, ὅτι εἰς τὸ μούτρο αὐτοῦ προσέβαλε τὸν Γερουσιαστὴν, ἄλλοι σοῦ μεταφράζουσι τὸν Ἡρακλῆ, ἵνα ὑποφέρῃ ὁ ἄθλιος; καὶ τοῦτον τὸν πύματον ἄθλιον, Ἐρκοῦλῃ, ἄλλος δὲ προσκαλεῖ εἰς τὸ κατὰστημα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὄχι εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ . . . καὶ . . . ὥστε ὄχι ἐγὼ νὰ σκάσω, ἀλλ' ὅλοι οἱ σύντροφοί μου; καὶ ὅλοι ἐν τοσοῦτῳ ἀπαιτοῦσι συνδρομὰς ἀπὸ θεοῦ καὶ δαίμονος; διὰ νὰ σὰς φωτίσωσιν; ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους μέσα εἰς αὐτὰ τὰ βιβλία δὲν βλέπει τις ἢ καθάρους ἐτερόχθονας διαβόλους, ἄλλους μὲ καπέλα, ἄλλους μὲ κασκέτα, μὲ φέσια ἄλλους, μὲ σαρίκια τινὰς; ὄχι; δὲν ὑποφέρω αὐτὴν τὴν συγγραφολύσαν

τῆς ἀμάθειας· αἴστε γὰρ λέγει ὁ ἵπποκράτης, ὅτι καὶ οἱ πρὸς τῶν κενῶν τῶν λυσιγώντων δηχθέντες οὐκ αὐτοὶ μόνοι λυσιγώντων, ἀλλὰ καὶ τινες ἐτέρους ἐν τῇ μαρίᾳ αὐτὸ τοῦτο διαθῶσι, καὶ αὐτοὶ ἔκφρορες γίνονται· συμμεταβαίνει γὰρ τι τοῦ πάθους ἅμα τῷ δῆγματι καὶ πολυγονεῖται ἡ νόσος καὶ πολλὴ γίνεσθαι τῆς μαρίας διαδοχὴ ». — Αὐτὸς εἶνε τῶν ἑλλήνων ὁ διάβολος. — Δι' αὐτὰ θὰ τὸν μασπιγώσω εἰς μίαν κυρὰν ἐφημερίδα καὶ ὦ; καταλληλότατον μόντον ἐπὶ κεραλῆς θὰ βάλω τοὺς στίχους τοῦ Σαικσπέρου τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ Ὀμήρου ἔκαμιν ἄλλοι ποιηταὶ κατοχίν. (Ἐνταῦθα ὑπῆρχον στίχοι οὗς παρελείψαμεν. Σ. Ε)

Ἡξεύρετε ὅμως τί λυποῦμαι; ὁ στοιχειοθέτης τῆς ἐφημερίδος ἡξεύρει περισσότερα γράμματα ἀπὸ τοὺς τοιοῦτους οἰηματίας, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουσι καὶ νὰ μάθωσι, καὶ θὰ ὀρθογράψῃ τὰ πλεῖστα αὐτῶν, τὰ ὅποια ἀνεφέρατε εἰς τὸν διάλογόν σας. Σᾶς συμβουλεύω δὲ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς τιμῆς σας καὶ ὑπολήψεως καὶ διὰ νὰ μὴ κατηγορῶνται καὶ οἱ κοπιᾶζοντες διδάσκαλοι σας, εἰς ἐξ ὑμῶν ἢ τῶν ἄλλων συναδέλφων σας νὰ ἀποκαθελῶσθαι τὸν οἰκτῶ; ἀνσκολοπισθῆντα Γερμανὸν διὰ καλῆς μεταφράσεως· διότι τὸν πονεῖ ἡ ψυχὴ μου νὰ περιφέρηται ἐλευσινὸν θέαμα καὶ τοῖς διαβόλοις; καὶ νὰ διαδίδηται τοιαύτη ἀμάθεια· ὁ τρώσας πρέπει ὅποι; καὶ ἰάσῃται αὐτὸν (φεύγει τρέχων ὁ διάβολος;). — Βρὲ τὸν διάβολον· αὐτὸς ἔχει καὶ ἑλληνικὰ φρονήματα! Ἐ! Ἐ! στάσου διάβολε! — Πάει δὲν σ' ἀκούει πλέον. — Τὴν ἐπάθαμεν ἀπὸ τὸν τρισκατάρων· τίς ἡξεύρει τί θὰ γράψῃ! — Ψεύματα ὄχι θέβαια, διότι αὐτὸς; ἤρχισεν νὰ ἀληθολογῇ, ἀφότου οἱ ἄνθρωποι ὅλοι σχεδὸν ἤρχισαν νὰ ψεύδωνται· ἡξεύρει; ὅτι ὁ διάβολος δὲν εἶνε ἄλλο ἢ ὁ ἀνάποδος ἄνθρωπος. — Ἄ! σὺ ἤρχισας πάλιν δὲν σ' ἀκούω πλέον, καλὴν νύκτα! — Καλὸν χάος! διὰ νὰ μὴ γνωριζώμεθα πλέον ποιὸς καλὸς καὶ ποιὸς κακὸς, ποιὸς τίμιος, καὶ ποιὸς ἄτιμος, ποιὸς ἥρω; καὶ ποιὸς πυγμαῖος, ποιὸς ἱστορικὸς καὶ ποιὸς ἀνίστωρ, ποιὸς πεπαιδευμένο; καὶ ποιὸς ἀπαιδευτο;, ποιὸς ἐχθρὸς καὶ ποιὸς φίλος, ποιὸς ἀ-

λήθεια καὶ ποιὸν τὸ ψεῦδος, ποιὸς ὁ διάβολος καὶ ποιὸς τὰ παιδιὰ του!

Εἰς τῶν ἐν Ἀθήναις Καθηγητῶν.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ.

Πόσον γλυκὸ τὸ ἄστρον, τὸ φέγγον ἅμα πέση
Ὁ Φοῖβος εἰς τοὺς κόλπους ὠρῶν θαλασσῶν;
'Ἐνῶ δειλὸν λυκόφως ζητεῖ ν' ἀνακαλέσῃ
Καὶ πάλιν εἰ; τὰ ὄρη τὸν ἄφθονον χρυσόν!

'Ἀρέσκειται τὸ ὄμμα ἐπιζητοῦν τὸ φῶς του
Τὸ πλῆρες γοητείας, τὸ φῶς τὸ θελκτικόν·
Καὶ ἡ καρδίᾳ πλήρης γλυκύτητος ἀγνώστου
Φαιδρὰ ἐντὸς πλανᾶται σφαιρῶν φανταστικῶν.

Καὶ σὺ ὠραῖον ἄστρον, εἰκὼν ἀλλοίαις σφαίρας
Παρίστασαι τοιζύτη ἐνώπιον ἐμοῦ.
Καὶ πτέρυγας ἐμπρός σου λαμβάνων κουφοτέρας
Εἰς κόσμου; τρέχω ἄλλου; διὰ τοῦ λογισμοῦ.

Εἰς τίνος νοδὸς ἄρα μεγάλου ἐγεννήθη
Τοῦ τύπου σου τὸ σχῆμα, τὸ κάλλος τῆς μορφῆς!
Ἰπὸ χειρὸς ὁποῖας ἡ χεὶρ ἐτεχνουργήθη
Ἡ φέρουσα ὠραῖαν τὴν λάμψιν τῆς γλυφῆς;

Ἄν κάτοικος ὑπάρχῃς τελειοτέρας σφαίρας,
Εἰς τὸν κλαυθμῶνα τοῦτον τί ἔρχεσαι τῆς γῆς;
'Ἐνταῦθα μὴ προσμένῃς ἡδονικὰς ἡμέρας,
'Ἐδῶ ἢ λαίλαψ πνέει, ἐδῶ ἢ καταγιγί;

Τῶν παρειῶν σου φέρε εἰ; ἄλλην γῆν τὰ ῥόδα,

Μὴ τὸ μειδιάμά σου ἐνταῦθα ἐξαντλήσ.

ὦ! μὴ τὸν τορνευτόν σου ἐγκαταλείπης πόδα

Τὰ ἔχνη του ν' ἀφίνη εἰς τρίβους εὐτελεῖς.

Ἄλλ' ἂν κατεδικάσθη; ἐπὶ τῆς γῆς νὰ μένης,

Ἄν ἦσαι ἐξορίστου ἄγγελου ἡ ψυχῆ,

ὦ μὴ τὴν νεαράν μου καρδίαν νὰ μαραίνης

Μὲ ἔρωτα μὴ θέλης τοσοῦτον δυστυχή.

Ἐλθέ! τῆς ἐξορίας τὰς λυπηρὰς ἡμέρας

Νὰ ζήσωμεν, ὦ κόρη, ἐπὶ τῆς γῆς ὁμοῦ,

Ἐκεῖ, ὅπου εὐρίσκει ἡ κοινωνία πέρας,

Καὶ σθένυται πρὶν φθάσῃ ἡχώ τις στεναγμοῦ.

Τῶν ιδεῶν μου κέντρον ἡ καλλονὴ σου εἶνε,

Καὶ σὺ ρυθμίζεις μόνη αὐτῶν τὴν τροχιάν.

Μ' ἐν βλέμμα σου μυρία ἀνάπτουσιν ὀδύνας,

Μ' ἐν βλέμμα σου εἰς κρύαν ἐκφεύγουν σποδιάν.

Ἄν ἄλλοι εἰς ἀγίων προσήνεγκον εἰκόνα;

Ὅτι ἡ γῆ παράγει κ' ἡ τέχνη τιμαλφές;

Ἐγὼ τὰς ἡδυτέρας τοῦ βίου μου σταγόνας

Μὲ κύπελλον προσφέρω πρὸς σὲ ἀνθοστεφές.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Κατ' αὐτὰς ὁ χρηστός νέος Ἄγγελος Σ. Βλάχου ἐδημοσίευσεν συλλογὴν ποιησῶν του, τῶν μὲν πρωτοτύπων, τῶν δὲ μεταφρασμένων, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἡῶς. Ἐν αὐτοῖς, τοῖς πλείστοις ἰκανῶς καλοῖς, διακρίνονταί τινα Ἡῶς ἀληθῶς ὄντα περιλαμβοῦς ἡμέρας, καὶ προδίδοντα λεπτότητα τινα αἰσθηματος. Βεβαίως δὲν εὐρίσκει τις σήμερον συνήθως τοιαύ-

τας στροφάς, ὅπου τὸ ἐξωτερικὸν ἐνδύμα, ἦτοι ἡ γλώσσα, μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ, τῆς ιδέας, ἐν τοιαύτῃ εὐρίσκονται ἁρμονίᾳ, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς στίχοις.

Σοὶ μειδιῶσι πάντα, ὁ οὐρανὸς, τὸ κύμα,

Ἡ γῆ, καὶ τέρψεις μόνον γνωρίζει ἡ ψυχὴ σου,

Χαρὲς, ἀγαλλιᾶσαι; τοῦ βίου σου τὸ νῆμα

Σοὶ ἐκτυλίσσει μόνον, κ' ἐκστάταις Παρδειτοῦ.

Πλὴν. μήπω; ὑποπτέυεις ποτὲ, εὐδαίμων ζῶσα,

Ὅτι ἐνῶ ἡ αὔρα οὐραία σοὶ προσπνέει,

Ἐνὸς πιστοῦ σου φίλου ψυχὴ ἀγωνιώσα

Τοῦ κόσμου τῶν χαρῶν του καὶ ἡδονῶν ἐκπλέει;

ὦ! τίς χρυσῆν γαλήνην χαίρήμενος πιστεύει

Ὅτι ἀλλοῦ βρυχᾶται ἡ θάλασσα ὀργίλη,

Κ' ἐνῶ φαιδρὸς κοιμᾶται, εἰς ἀγανῆ ἔρεβη

Στέλλει συγχρόνως ἄλλους, ἢ θέλει ν' ἀποστείλῃ; . .

Ἄλλ' εἶθε ἡ ψυχὴ σου, φίλη ποτὲ μὴ μάθη

Τῶν καρδιῶν τοὺς σάλους, τοὺς κλύδωνας τοῦ κόσμου,

Ἄς μείνη ἀγνοοῦσα τῶν καρδιῶν τὰ πάθη,

Καὶ τοῦτο κἂν θὰ ἦνε μόνος παρήγορός μου.

Καὶ ἄλλοι ἐπίσης ὠραῖοι στίχοι κοσμοῦσι τὴν ποιητικὴν ταύτην ἀνθοδέσμην, ἣν συνιστῶμεν πᾶσι τοῖς φιλομούσοις.

Καὶ ἔντισι μεταφράσεις ὡς εἰς τὸν Ἑσταυρωμένον τὸ Φθιγύπαρον καὶ τὴν Δόξαν τοῦ Λαμαρτίνου κλπ. διακρίνεται ἐπιτυχία τοιαύτη, ὥστε δύναται τις ν' ἀπατηθῇ ἂν ὁ γράφων πρωτοτύπους ἐκφράζει ιδέας ἢ ἀλλοτριούς. Ἔστω ὡς παράδειγμα τὸ ἐξῆς sonetto ἐκ τοῦ Δεσμώτου τῆς Χιλῶνος ποιήματος διηγηματικοῦ τοῦ ἀληθοῦς ποιητοῦ Βύρωνος:

Ἀσμάτιον (Sonnet) εἰς τὴν Χιλλῶνα

Ἦ πνοὴ ἀνεξαρτήτου πνεύματος, ἐλευθερία !
Κ' εἰς τῷ φυλακῶν τὸν πάγον εἶν' ἀδύνατον νὰ σβῆσθης,
Ἐπειδὴ τὸ οἴκημά σου ἐκεῖ εἶνε ἡ καρδία,
Ἦς σὺ δύνισαι τοὺς πόθους μόνη νὰ αἰχμακλωτίσῃς.

Ὅταν εἰς εἰρητὰς καθύγρους τὰς βρεῖεις τῆς ἀλύσεις
Τῶν ἡρωϊκῶν σου τέκνων μάτην δάκνει ἡ ἀνδρεία,
Τὸ μαρτύριόν των εἶνε τῆς πατρίδος των ἡ ζῆτις,
Καὶ τὸ δάκρυ των ἐκείνης εἶνε ἀνεξαρτησία.

Ἄγιον τὸ ἔδαφός σου ἔγινε τὸ τεληματώδες,
Ἦ Χιλλῶν, καὶ μετεβλήθη εἰς βωμὸν ἡ φυλακὴ σου,
Ἐπειδὴ τοῦ Βονιθάρδου τὴν ἡγίασαν οἱ πόδες,

Ὡς ἐπὶ ἀγροῦ ἀφέντες εἰς τὰ βᾶθη τῆς τὸ βῆμα !
Ὡ ! τὰ ἴχνη των ἃς μείνουν εἰς τὰ βᾶθη τῆς ἀδύσου !
— Φοβερὸν τῆς τυραννίας καὶ ἀπανθρωπίας μνημῆμα !

ΑΠΛΟΥΝ ΕΡΩΤΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΗΜΑ.

(Συνέχεια ἐξ ἑφύλλον 1. καὶ 2)

— Νὰ σὲ συγχωρήσω, τέκνον μου· ἀλλὰ δὲν εἶται ὁ προσφιλεῖς τοῦ γέροντος ἄγγελος; Ἐχε, κόρη μου, οὐχὶ τὴν συγχώρησιν, ἀλλὰ τὴν εὐλογίαν τοῦ γεραιοῦ σου πατρός.

Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς, ἀφοῦ ἀπεκατέστησε τοὺς ξένους του εἰς τὸ πρεσβυτέριον, ὑπῆγε νὰ ἴῃ τὸν Γαβριήλ. Εἰσήγαγον τὸν ἐφημέριον παρὰ τῷ ἀσθενεῖ, ὅστις οὐδῶλος τὸν ἐγνώρισεν. Ἡ Κυρία Ραμβέρτη κατὰ πρώτην ἦδη φθόρον τῆς ζωῆς τῆς ἐδοκίμαζεν αἶσθημα φόβου καὶ συμπαιθείας· ἴστατο ὀρθία εἰς τὸ προσκεφάλχιον τοῦ υἱοῦ τῆς· ἀλλὰ καίτοι δεινῶς ὑποφέρουσα εἰς τὴν θέαν τῶν συμφορῶν του, ἀκούουσα αὐτὸν νὰ καλῆ ἀκαταπαύστως τὴν Μαρίαν μὲ τὰ γλυκύτερα ὀνόματα, τοσοῦτον ἠγανάκτει, τοσοῦτον ἡ ἀλαζονεία

τῆς ἰρεθίζετο, ὥστε ἐὰν ἦτο δυνατόν ἤθελε τῷ ἐπιτάξει σιωπὴν· ἀλλ' οὐδεμίαν ἤδη εἶχεν ἐπιβροχὴν ἐπὶ τῆς φαντασίας τοῦ ἀσθενοῦς, ὅστις, καὶ τοι μὴ ἀναγνωρίζων τὴν μητέρα του, ἐφρικία ἀκούων τὴν φωνὴν τῆς.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἰσῆλθεν ὁ ἰατρός, ἡ δὲ κυρία Ραμβέρτη ἐξῆλθε διὰ νὰ δώτῃ διαταγὰς τινὰς. Τότε δὲ ὁ ἰατρός εὐρέθη μόνος μετὰ τοῦ ἱερέως.

— Λοιπὸν οὐδεμίαν ὑπάρχει ἐλπίς σωτηρίας, ἠρώτησεν ὁ Κ. Βερνάνδος;

— Τὸν φοβοῦμαι· ἐπειδὴ μᾶλλον ἀσθενεῖ ἡ καρδία ἢ τὸ σῶμα, καὶ οὐδὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν ὑπὲρ αὐτῆς. Ἐὰν τοῦλάχιστον ἐγνωρίζομεν τὴν αἰτίαν τῆς φονικῆς του ἀσθενείας, ἴσως ὑπῆρχεν ἐλπίς τις.

— Τὴν γνωρίζω, ἐπιθύρουν ὁ ἐφημέριος.

— Καλὰ λοιπὸν· εἰπέτεμά την, ἂν μὲ νομίζετε ἄξιον τῆς ἐμπιστοσύνης σας.

Ὁ Κύριος Βερνάνδος ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν ἰατρὸν τὸν ἔρωτα τοῦ Γαβριήλ καὶ τῆς Μαρίας, ἀρίνων αὐτὸν νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἡ συνέντευξις τῶν δύο νέων ἦτον ἀδύνατος, καθὼ χωρισμένων δι' ἀκάμπτου θελήσεως.

— Σᾶς τὸ λέγω μὲ λύπην μου, ἐπανελάθεν ὁ ἰατρός, μετὰ τὰ ἐμπιστευθέντα μοι, ἐὰν ἡ νεᾶνις δὲν φανῆ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀσθενοῦς, ἐὰν δὲν τὸν ἀφήσουν νὰ λάβῃ μικρὰν τινα ἐλπίδα, ἀπώλετο.

— Γνωρίζω τὸν ἀλαζονικὸν χαρακτῆρα τῆς γυναικὸς· τὴν τῆς· ποσῶς δὲν θέλει συγκατατεθῆ.

— Ἰπάρχει ἴσως ἐν μέσον, παρετήρησεν ὁ ἰατρός· δηλ. νὰ εἰσαχθῆ κατὰ ταύτην τὴν νύκτα κρυφίως τῆς κυρίας Ραμβέρτης. Ἐγὼ θὰ εἶμαι μόνος παρὰ τῷ ἀσθενεῖ, καὶ πιστεύω ὅτι ἡ θεὰ τῆς νέας, ἣν ἀγαπᾷ, θέλει προξενήσει εὐτυχῆ κρίσιν τῆς ἀσθενείας.

Ὁ ἐφημέριος κατ' ἀρχὰς ἐδίετασε νὰ καταταχθῆ συνεργῆτις τοῦ στρατηγῆματος τούτου· ἀλλὰ τὸ μέγεθος τοῦ

κινδύνου εἰς ὃν ὁ Γαβριὴλ εὕρισκετο, ἐθριμάβευσσε τελευταίον πάσης σκέψεως, καὶ διαταγμοῦ.

Διατραμμένη μήτηρ.

Πυκνή ομίγη ἐκάλυπτε τὴν παραλίαν, ὁ ἀνεμος μανιωδῶς ἐσύριγγεν, καὶ χειμαῖροι βροχῆς ἀντήχουν εἰς τὰς ὕλους τοῦ πρεσβυτερίου.

Ἐντούτοις, καίτοι τοιαύτης τῆς νυκτὸς οὔτης, δύο πρόσωπα ἐξῆλθον· τὸ ἐν διὰ μακροῦ μανδύου κεκαλυμμένον, τὸ ἕτερον διὰ φαίης χλαίνης (κάππας). Ἀμφότερα ἐξετίθεντο εἰς τὰς ἐρήμους χέρσους. Ἡ τρικυμία ἐδίωκε τὰ πτηνὰ, ἄτινα ἐζήτουν καταφύγιον εἰς τὰς ἐρείκας. Τὸ ὕδωρ ἔπιπτε κρουνηδὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν δύο ὁδοιπόρων, ῥέον διὰ τῶν φορεμάτων των· ἡ πορεία των καθίστατο κοπιώδης ἐν μέσῳ ὁδοῦ ἐπαρμένης ὑπὸ τμημάτων τοῦ βράχου, ἀποσπασθέντων ὑπὸ τῆς μανίας τῆς τρικυμίας. Οἱ ὁδοιπόροι ἐφαίνοντο οὐδὲν ἀκούοντες καὶ οὐδὲν βλέποντες. Ἦσαν δὲ οὗτοι ὁ Ἐφημέριος καὶ ἡ Μαρία. Μετὰ μακρὰν καὶ κινδυνώδη πορείαν ἐφθασαν εἰς τὴν Οὐραν τοῦ πύργου. Τὰ φορέματά των ἦσαν βαρέα ἐκ τῆς βροχῆς, ἀλλ' οὐδεὶς τῶν δύο παρεπονείτο. Δὲν ἐκτύπησαν διὰ τὰς ἀνοίξωσιν ὑπὲρ τῆς τις τῆς ἐμπιστοσύνης των εἶχε τεθῆ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ εἰς τὴν θύραν, ἵνα πηραφυλάττη τὴν ἀφίξιν των· ὅθεν ἅμα ἐφάνησαν εἰσῆλθον παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν. Διελθόντες ἐν μεγίστῃ σιωπῇ μακροῦς διαδρόμου, ἐφθασαν ἐντὸς μεγάλου καὶ ψυχροῦ δωματίου, ὅπερ προηγείτο τοῦ θαλάμου τοῦ Γαβριὴλ. Καθ' ἣν δὲ στιγμήν ἠτοιμάζοντο νὰ εἰσέλθωσιν, γυνή τις διευθύνθη πρὸς αὐτούς, καὶ ἡ Μαρία δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ κραυγὴν φρίκης ἀναγνωρίζουσα τὴν Κυρίαν Ἐραμβέρτην. Καὶ αὕτη μὲν ἔμεινεν ὠχρὰ καὶ σιωπηλὴ, ἀλλ' ἡ ὀργὴ καὶ μανία ἀπίστραπτον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της.

Ἐν τούτοις ἡ ἀγανάκτησις, ἣτις ἔβραζεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς τελευταίον ἐξεβράγα. Μὴ οὔσα πλέον κυρία ἐκου-

τῆς, ἐτόλμησε νὰ προφέρῃ ὑβριστικούς λόγους ἐνώπιον τοῦ ἐφημερίου.

— Κυρία, εἶπεν αὐτῇ ὁ τελευταῖος σοβαρῶς συχναίς· ἡ ὀργὴ μᾶς καθιστᾷ ἐπιλήσιμονας τῶν καθηκόντων μας. Ἐν τούτοις πιστεύω ὅτι ἐν ἡσθε ἡσυχωτέρα, ἠθέλετε ἀντιρροεῖσαι πάραυτα τὰς μισητὰς λέξεις, ἃς ἐξέβαλον τὰ χεῖλη σας. Βλέπουσά με μετὰ τῆς Μαρίας, ἔπρεπε νὰ συλογισθῆτε ὅτι μόνος ἐγὼ εἶμι ὁ ἔνοχος· διότι ἐγὼ τὴν ὠδήγησα ἐδῶ.

— Σεβάτμιε Κύριε, ἔπρεπε νομίζω, νὰ με συμβουλευθῆς πρὶν ἢ ὀδηγήσης τὴν κόρην ταύτην εἰς τὴν οἰκίαν μου· ὅθεν θὰ διατάξω νὰ τὴν ἐξώτουν ἐν ἀρ' ἐαυτῆς δὲν ἀναχωρήσῃ πάραυτα.

— Κυρία, εἶπε καὶ ἡ Μαρία τρέμουσα ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἀλλὰ μετὰ τόνου εὐγενούς· γνωρίζω ὅτι ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ με διώξητε ἐκ τῆς οἰκίας σας, ἀλλὰ γνωρίζω προσέτι ὅτι τὸ χρέος μου με καλεῖ ἐνταῦθα, καὶ με κρατεῖ, ἐπειδὴ κινδυνεύει ὁ υἱός σας. Ἡ θλίψις μου, κυρία ἔσεται ἀμετάτρεπτος ὡς ἡ ὑμετέρα, ἐπειδὴ τὴν ἔχω παρὰ τοῦ θεοῦ.

— ὦ! εἶνε ἀνυπόφορον, ἀνέκραξεν ἡ κυρία Ἐραμβέρτη· τολμᾷ νὰ με περιφρονῇ ἐνώπιόν μου! Οὔτε στιγμήν, οὔτε λέξιν' ἐξελεθε, ἄλλως δὲν ἐγγυῶμαι διὰ τὴν μανίαν μου.

— Κυρία, ἐπανελάθεν ἡ Μαρία, γονυπετοῦσα, ταπεινῆ, συντετριμμένη, ἀναλυομένη εἰς δάκρυα. Λησμονήσατε τοὺς λόγους μου, ἀν κατὰ τι σᾶς ἐφάνησαν προσβλητικοί· ἀλλ' ἐν ὀνόματι τοῦ προσφιλεστεροῦ σας ἐν τῷ κόσμῳ, ἀφετέ με νὰ νὰ ἴδω τὸν Γαβριὴλ διὰ τελευταίαν φοράν. Ἐν ὀνόματι τοῦ υἱοῦ σας, ὃν λέγουσιν ἀποθνήσκοντα, ἀφετέ με νὰ ἔλθω μέγχις αὐτοῦ, νὰ παρατηρήσω τοὺς προσφιλεῖς του χαρακτήρας, νὰ θλίψω ἀπαξ εἰσέτι τὴν χεῖρα του, νὰ τὴν καλύψω διὰ τῶν δακρύων μου καὶ φιλημάτων, καὶ θὰ σᾶς εὐλογήσω κυρία, καὶ θὰ κάμω ἔπειτα ὅτι διατάττετε.

— Ἐδείξα ἱκανὴν ὑπομονήν! Ὑπαγε, νῆα, δὲν θέλω νὰ δεχθῶ εἰς τὸ εὐγενὲς κατοικῆμα τῶν προγόνων μου, πλάσμα ἀναίσχυντον, κόρην διεφθαρμένην.

Προφέρουσα δὲ ταύτας τὰς λέξεις ἡ κακώτροπος γυνὴ ὄθησε βιαίως τὴν Μαρίαν, ἣτις ὑπῆρχεν εἰσὲ:ι γονυπετῆς ἐνώπιόν της.

— Φρίκη! ἀνέκραξε φωνὴ πλήρης ἀγανακτήσεως καὶ λύπης, ἣν ἤθελε τις ἐκλάβει ὡς φωνὴν φαντάσματος.

Ἀνθρωπὸς τις ἔδραμε πρὸς τὴν Μαρίαν, ἣς ἐπροσπάθησε ν' ἀναγείρη τὴν κεφαλὴν. ἔπειτα, στηρίζων αὐτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων του εἶπεν.

— Μαρία, καλὴ μου Μαρία, ἀποκρίσου εἰς τὸν φίλον σου, εἰς τὸν ἀδελφόν σου· ἐγὼ, ἐγὼ ὁ Γαβριὴλ σὲ κρατῶ ἐπὶ τοῦ στήθους μου, ὅστις σὲ παρακαλῶ ν' ἀποκριθῆς. Θεὲ μου! δὲν μὲ ἀκούει· μήπως ἀπέθανεν; Ἀνάθεμα ἐπὶ σὲ, μητέρα μου, διότι σὺ τὴν ἐθανάτωσας!

Νομίζομεν ἐνταῦθα ἀναγκαῖα νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινα περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Γαβριὴλ καὶ τῆς Κυρίας Ῥαμβέρτης. Ἡ Κυρία Ῥαμβέρτη ἀνησυχοῦσα διὰ τὴν δεινὴν κατάστασιν τοῦ υἱοῦ της, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου της, ἵνα ἔλθῃ εἰς τὸ τοῦ Γαβριὴλ· ἀλλ' ὁ ἱατρὸς ὅστις ἔχων κατὰ νοῦν τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ἐφημερίου τὸν ἐπερίμενε, ἐβεβαίωσε αὐτὴν περὶ τῆς βελτιώσεώς του, λέγων ὅτι ἡδύνατο ν' ἀπομακρυνθῆ, καὶ ἐὰν ὁ κίνδυνος ἐμεγεθύετο, ἤθελε τὴν εἰδοποιήσῃ. Ἀπεσῶρθη λοιπὸν αὕτη θασισθεῖσα ἐπ' αὐτῆς τῆς ὑποσχέσεως· διαβαίνουσα δὲ ἐκτοῦ τελευταίου δωματίου, ἐξεπλάγη βλέπουσα τὴν Μαρίαν καὶ τὸν Ἐφημέριον ὀδηγουμένους ὑπὸ ὑπρέτου.

Διαρκούσης τῆς σκηνῆς ἐκείνης, ἡ φωνὴ τῆς Μαρίας ἀναγνωρισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γαβριὴλ, συνετάριζεν ἀπάσας τὰς χορδὰς τῆς καρδίας του· τὸ λογικὸν του εἶχεν ἐπανέλθει· ὁ ἱατρὸς, ὅστις ἠκολούθει ἀνησυχῶς ἀπάσας τὰς φάσεις τῆς εὐλοϊκῆς ταύτης κρίσεως, εἶδε μετὰ χαρᾶς, ὅτι δὲν ἠπατήθη, σκεπτόμενος· ὅτι ἡ συγκίνησις αὕτη, ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη εὐτυχία, ἤθελε τὸν ἀνακαλέσει εἰς τὴν ζωὴν. Ἠκροῶντο λοιπὸν ἀμρότεροι, ὅτι συνδραμεν ἐν τῷ ἐτέρῳ δωματίῳ. Ἀλλ' ὁ Γαβριὴλ ἀκούων τὸν τρομερὸν τρόπον κατ' ὃν ἡ Κ. Ῥαμ-

βέρτη μεταχειρίζετο τὴν τρυφερὰν νεάνιδα, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κρατήτῃ τὴν ἀγανάκτησίν του, ἐξώρκιτε τὸν ἱατρὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ ἐνδυσθῆ, καὶ ἐνεφανίσθη αἴφνης ὡς ζωντανὸς ἔλεγχος ἐνώπιον τῆς τεθορυβημένης μητρὸς του. Ἐν τούτοις ἡ ἀκκαμπτος ἀλαζονεῖα τῆς γυναικὸς οὐδ' ὀλως ἐνέδωπεν. Ἡθέλησε νὰ προχωρήτῃ, ἔν' ἀποσύρῃ τὴν Μαρίαν ἐκ τῶν βραχιόνων τοῦ Γαβριὴλ, ἀλλ' ὁ ἐφημέριος ἐξέτεινε τὴν χεῖρα λέγων πρὸς αὐτὴν.

— Σταθῆτε κυρία· ὁ θεὸς τιμωρεῖ τὰς ἀσπλάγχχνους καὶ σκληρὰς μητέρας. Ὁ σεβαστὸς ἱερεὺς, κεκλιμένος πρὸς τὴν Μαρίαν, ἔξῆρνε μὲ δάκρυα τὸ πρόσωπον καὶ ἄψυχον μέτωπόν της. Ὁ Γαβριὴλ λησμονήσας τὴν ἀσθενεῖάν του ἐσυλλογιζετο ἐκείνην μόνην, ἣτις ὑπέφερεν ἐκ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἔρωτός της, καὶ ἡ Κυρία Ῥαμβέρτη διετήρει τὴν ἀνίσχυρον λύτσαν της.

Τέλος ἡ Μαρία ἀνοξάσα τοὺς ὀφθαλμούς της, περιέφερεν αὐτοῦς πεπλανημένους κύκλω της. Λέξεις ἀσυνάρτητοι ἐξῆλθον τῶν χειλέων της· οὐδένα τῶν περικυκλούντων αὐτὴν ἀνεγνώρισε, καὶ ἠθέλησε νὰ φύγῃ ὡσεὶ παρά τινος κτελουμένη.

— Βλέπεις τὸ ἔργον σου, μητέρα μου, εἶπεν ὁ Γαβριὴλ διὰ φωνῆς πλήρους δακρύων· αἱ εὐχαὶ σου θέλουν ἐντὸς ὀλίγου εἰσακουσθῆ· δὲν ἔχεις πλέον τέκνον!

— Ἡ κυρία Ῥαμβέρτη, πάντοτε ψυχρὰ καὶ ἀπαθὴς, ἐμειδίκεν εἰρηνικῶς, ἠγέρθη καὶ ἐξῆλθεν.

— Εἶμαι ἐγὼ, Μαρία, ἐξηκολούθησεν ὁ νεός, ἐγκαλιζόμενος αὐτὴν· ἐγὼ, ὁ Γαβριὴλ.

— Ὁ Γαβριὴλ! — Ω! ναι, ἐνθυμοῦμαι, ἐψυθύριεν ἡ δυστυχὴς φέρουσα τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπόν της, ὡς ἐὰν ἐξήτει ἀνάμνησίν τινα. Ἄγγελε τοῦ Οὐρανοῦ, ἐξηκολούθησεν γονυπετοῦσα· Ἄγγελε τοῦ Οὐρανοῦ, σοὶ ἐμπιστεύομαι τὴν ζωὴν τοῦ προσφιλεστέρου μου. Ἄς ζήσῃ μαχρὰ ἔτη, ἀλλ' ἐκεῖ ὑψηλὰ, ὅπου ὑπάγω τῶν ἡμερῶν, ὡδήγησον καὶ αὐτὸν κατὰ τὴν διατεταγμένην ὥραν, ὅπως ὑπάρχωμεν ἐκεῖ διὰ παντός ἡνωμένοι.

Τὸ ἀποπλανηθὲν στιγμακίως λογικὸν τῆς Μαρίας· ἐπανήλ-
θεν· ἀνεγνώρισε τὸν Ἐφημέριον, καὶ τὸν Γαβριήλ. Ἠσθάνθη
τὴν χεῖρα τοῦ ἡδέως θλίβουσαν τὴν ἐκυτῆς, ἤκουσε τὴν φω-
νὴν τοῦ λέγουσαν εἰς αὐτήν.

— Ἔστο τοῦ λοιποῦ ἡσυχοῦ, ἀγαπητή μου Μαρία. Θέλω
νὰ ζήσω ἕνα σὲ ἀγαπῶ πάντοτε. Δέξου τὸν ὄρκον τοῦ αἰω-
νίου ἔρωτος, ὃν ὀρκίζομαι σοὶ ἐνώπιον τοῦ σεβαστοῦ καὶ
ἀγίου ἱερέως ἡμῶν.

— Δυστυχῆ τέκνα, εἶπεν ὁ Κύρ Βερνάνδος· ὁ θεὸς δέχε-
ται τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην, ἀλλ' ἀπκίτετ' ὅπως ἐνταῦθα ἡ
Θέλησις τῶν γονέων ὑπάρχῃ σεβαστή.

Ἡ παράφρωτ.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἡ Μαρία καὶ ὁ Γαβριήλ, πει-
θόμενοι εἰς τὰς συμβουλὰς τοῦ ἱερέως, ἀπέφυγον προσεκτι-
κῶς πᾶσαν εὐκαιρίαν συναντήσεως· ἀλλὰ, καὶ τοὶ ὄντων ἀ-
ποκεχωρισμένων ἀπ' ἀλλήλων, αἱ καρδίαι των συνηνοῦντο
διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς συμφορᾶς. Ὁ Γαβριήλ εἶχε καταστῆ
φάντασμα· τὰ μεγάλα μελανὰ ὄμματα τοῦ ἦσαν ἀτενῆ καὶ
ἄψυχα. Ὁ γρότος ἑμαρμάρου τὸ πρόσωπόν του. Διέτριεχε
τὰς πεδιάδας ἄνευ σκοποῦ, ἄνευ ἐλπίδος· ἡ δὲ ψυχὴ του
ἐτρέφετο ὑπὸ μελαγχολίας.

Τὴν νύκτα, ὅτε ὁ Οὐρανὸς ἦτο μᾶλλον σκοτεινός, καὶ
οὐδεὶς ἔλαμπεν ἀστὴρ, ὁ Γαβριήλ ἐγκατελείπων σιωπηλῶς
τὸν πύργον, ἐλάμβανε τὴν εἰς τὸ πρῶτον ὄδηγοῦσαν
ἀκτὴν λίμνης τινός· ἐκείθεν, διὰ μέσου πυκνοῦ δάσους
εὐχαριστεῖτο νὰ παρατηρῇ τὴν μονήρην τῆς Μαρίας κα-
τοικίαν.

Ὁ Γαβριήλ εἶχε ἀνακαλύψει μικρὸν προσευχητήριον εἰς
τὸ ἐνδόερον τοῦ δάσους. Ἐπὶ τεθραυσμένου τινός βωμοῦ,
διεκρίνετο μικρὸν κοίλωμα, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ὑπῆρχεν πτω-
χική τις εἰκὼν τῆς Θεοτόκου. Ἀφότου ἀνεκάλυψε τὸ ἀγνω-
στον τοῦτο καταφύγιον, ἡμέρα δὲν παρήρχετο, καθ' ἣν νὰ

ρὴν ὑπάγῃ νὰ δεκθῆ καὶ κλαύτῃ· ἐκόσμιε διὰ δροσερῶν νεο-
συλλεγῶν ἀνθέων τὸ μέτωπον τῆς μητρός των ἀγγέλων,
καὶ ἐπεκαλεῖτο αὐτὴν δι' ἐκείνην, ἥτις ἔφερε τ' ὄνομά της.

Ἡμέραν τινα ἐκίθητο ὁ Γαβριήλ ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ
ναοῦ· στηρίζων τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς χεῖρας του, οὐδὲν ἤ-
κουε πέραξ του ἢ τὸν κελαιρισμὸν τῆς πηγῆς, τὸ ἄσμα των
πτηνῶν, τὸν θόρυβον τοῦ βροῦ, καὶ τὴν ἀκκατάχτητον φω-
νὴν τοῦ ἀνέμου.

Εἰς βαθεῖαν παραδεδομένος σκέψιν, δὲν εἶχεν εἰσέτι
ἀναιεῶσαι τὰ ἄνθη τῆς Παρθένου, ὡς κηθεκᾶστην ἔπραττεν.
Ὅθεν ἠγέρθη ἕνα ἐκπληρώση τὸ ἱερὸν τοῦτο καθῆκον· ἀλλ'
ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του ὅτε εἶδεν, ὅτι ἐτέρῃ χεῖρ
πλέξατα στέμμα εἶχε στολίσαι τὴν εἰκόνα! Φωνὴ μυστη-
ριώδης ἐπρόφερεν εἰς τὴν καρδίαν του τὸ ὄνομα τῆς Μαρίας.
Τότε ἐγονάτισεν παρὰ τοὺς πόδας τῆς ἱερᾶς εἰκόνας, ὅπως
τὴν εὐλογῆσῃ διὰ τὴν εὐτυχίαν, ἣν παρ' αὐτῆς ἐλάμβανε.

Ἐλαφρὸς κρότος ἀπέσπασεν αὐτὸν τῆς ἐκστάσεώς του· καὶ
στραφεῖς εἶδε τὴν Μαρίαν.

— Βεβαίως, δὲν μ' ἐπερίμενες ἐνταῦθα, Γαβριήλ· ἀλλ' εἰς
δρόμον μεμικρυνμένον, ἐν μέσῳ τῶν ἔρημιῶν τούτων, ἐσυλ-
λογίσθην ὅτι θὰ ἤρχετο συχνὰ νὰ ὀνειροπολῆς τὴν δυστυχῆ
Μαρίαν, καὶ βλέπουσα τὴν εἰκόνα τῆς Ἀειπαρθένου κεκοσμη-
μένην δι' ἀγροτικῶν ἀνθέων, δὲν ἀμφίβαλλον, ὅτι παρὰ σοῦ
τὰ ἔχει· ἠθέλησα νὰ σὲ ἐπανίδω διὰ τελευταίαν φορὰν.

Λεγούσης ταῦτα τῆς Μαρίας, ἡ φωνὴ της εἶχε κάμψιν
τοσοῦτον λυπηρὰν, ὥστε δάκρυα ἀκούτια ἦλθον εἰς τοὺς
ὀφθαλμούς τοῦ Γαβριήλ. Ἐκείνη ἠκολούθησεν.

— Ναί, ἡ θέλησις τῆς μητρός σου πρέπει νὰ ἦνε ἱερὰ,
μᾶς τὸ εἶπεν ὁ ἅγιος ἐφημέριος. Καὶ ἰδοὺ ἦλθον ἐγὼ αὐτὴ
νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ ζήσης καὶ νὰ λησμονήσης τὴν δύστη-
νον Μαρίαν· μὴ διατρέθῃς τοιοῦτοτρόπως μόνος μεμακρυσμέ-
νος τοῦ κόσμου· δὲν ἀρμόζει οὔτε εἰς τὴν ἡλικίαν σου, οὔτε
εἰς τὴν τάξιν σου, οὔτε εἰς τὴν τύχην σου. Ζήτησον διασκε-
δάσεις εἰς τὴν σπουδὴν καὶ τὰς περιηγήσεις.

— Θέλεις νὰ σὲ λητμονήσω, ἀγαπητέ μου ἄγγελε; ἀλλὰ λησμονεῖται ὁ Θεός; Ὁχι, ποτὲ, εἶνε ἀδύνατον. Ἰποτάσσομαι, διὰ τὴν ἰσχυρίαν καὶ εὐτυχίαν τοῦ γηραιοῦ σου πατρὸς; εἰς τὴν θέλησιν τῆς μητρὸς μου, ἣτις τούναντιον, θὰ ἠγανάκτει καθ' ὄλων ἡμῶν. Ἀλλὰ σὺ εἶσαι ἡ νυμφία τῆς καρδίας μου, καὶ θὰ ἦσαι εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον.

Καὶ ταῦτα λέγων, ἀπέθετεν ἐπὶ τοῦ ἁγνοῦ καὶ λευκοῦ μετώπου τῆς Μαρίας τὸ διὰ τὴν Παναγίαν προσδιορισμένον στέμμα.

— Τοιουτοτρόπως λοιπὸν σέβονται τὴν θέλησίν μου; εἶπε φωνὴ τις σοβαρὰ. . . Ἀνάξιε υἱέ, ἀνεγνώρισα ἐκ τούτου τὴν ὑποταγὴν σου· ἔμπροσθέν μου τρέμεις, ἀλλ' ἐνταῦθα, μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κόσμου, παραδίδεσαι εἰς τὸ ἀνόητον πάθος σου, εἰς τὸν μυαρὸν ἔρωτά σου· ἀλλ' ὑπομονή! δίδω πάραυτα πέρας εἰς τὴν ἀναιδέη ἀπειθειάν σου!

Ὁ Γαβριὴλ ἀνῆγειρε τὸ μέτωπον ἀκούσας τὴν ὕβριν ταύτην.

— Μήτηρ μου, εἶπε διὰ φωνῆς σταθεραῆς, ἐθεώρεις παιδιὰν μέχρι τοῦδε, τὸ ν' ἀνησυχῆς τὴν ζωὴν μου, νὰ θραύης τὴν εὐτυχίαν μου· παιδίον ὦν, οὐδέποτε παρὰ σοῦ ἔλαβον οὔτε ἐνθαρύνσεις, οὔτε φιλήματα· μὲ εἶχες ἀείποτε κεχωρισμένον τῆς καρδίας σου, ὡς καὶ τοῦ ἀτόμου σου. Τὸ μόνον δὲ ἐπὶ τοῦ κόσμου ἀντικείμενον, ὅπερ ἔμαθε νὰ ἐννοῇ τὴν ψυχὴν μου καὶ νὰ συμπάσχη εἰς τὰς συμφορὰς μου, τὸ ἀπομακρύνετε ἀπ' ἐμοῦ. Εἶμαι μόνος εἰς τὸν πύργον τοῦτον, ὡς εἰς ἔρημον. Εὐχαριστήσου λοιπὸν, καὶ παῦσον τοῦ νὰ μὲ καταρᾶσαι. . . Μὴ καταδιώκης πλέον τὴν Μαρίαν διὰ τῶν ἀδίκων ὀνειδιῶσεών σου, ἄφες τὴν, ἄφες τὸν γηραιὸν τῆς πατέρου, νὰ τελειώσῃ τὰς ἡμέρας του παρ' ἐκεῖνον, ὅστις φιλανθρωπότατα τοὺς ὑπεδέχθη, ὅτε παρὰ σοῦ ἐδιώθησαν. Ἐγὼ, ἀναχωρῶ!

Ὁ Οὐρανὸς κατὰ τὴν ὥραν ταύτην περιεκυκλοῦτο ὑπὸ πυκνῶν νεφῶν, ὁ ἄνεμος διήρχετο ὡς παράπνον διὰ τοῦ ἀρχαίου ἐκεῖνου μονυδρίου καὶ ἠφανίζετο εἰς τὰς βρυχωμένας κορυφὰς τῶν δένδρων. Ἡ βροντὴ βαρυηχῆς ἐκυλίετο, αἱ ἀστραπαὶ κλύακίζον ἀκαταπαύστως τὰ νέφη. Τὰ πτηνὰ, τε-

τρομαγμένα, ἐζήτουν καταφύγιον ὑπὸ τοὺς ἐρθοκρμένους τοίχους τοῦ ναΐδιου, ἀφίνοντα θρηνώδης κραυγῆς.

Τὴν στιγμὴν ταύτην, εἰς ἣν τοσαῦται ἐξωτερικαὶ περιστάσεις ἐδίδον ἐπιστημότητα, ὁ Γαβριὴλ ἔλαβε τὴν ὑποτρέμουσαν χεῖρα τῆς Μαρίας, τὴν εἴλκυσε πρὸς αὐτὸν, ἔπειτα, γονατίζων μετ' αὐτῆς πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου

— Ὡ Παναγία! μήτηρ τῶν τεταλαιπωρημένων καὶ φύλαξ τῶν ὄρκων, εἶπε διὰ φωνῆς πλήρους καὶ ἰσχυραῆς, ἐπικαλοῦμαι σε μάρτυρα, ὅτι οὐδέποτε θέλω ἔχει ἄλλην σύζυγον ἐκτὸς τῆς Μαρίας.

Ἐπειτα ἀνεγειρόμενος, ὄρμησεν ἐκτὸς τοῦ μονυδρίου. Καὶ πρὶν ἢ αἱ δύο γυναῖκες συνέλθωσιν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως καὶ συγκινήσεώς των, ὁ Γαβριὴλ ἠφανίσθη!

Ἡ βροχὴ ἐπίπτε χειμαρρῶδης, ἀντηχοῦντος τοῦ κρότου τῶν θραυομένων ὑπὸ τῆς καταιγίδος δρυῶν. Ἐντούτοις ἡ Μαρία καὶ ἡ Κυρία Ῥαμβέρτη ἐρρίφθησαν ἐκτὸς τοῦ ἔρρειπίου, ὅπερ τὰς ἐπροϋλάττεν ἐκ τῆς θυέλλης, ἵνα παρακολουθῶσι τὸν Γαβριὴλ. Διέτρεχον τὰς διὰ τῶν ἀπορρώγων ἀκτῶν ἀτραπούς. Τὰ δένδρα ἐκάλυπτον αὐτὰς διὰ βροῦς καὶ ξηρῶν κλάδων, ἀλλ' οὐδὲν ἐμπόδιζε τὴν ὀρμητικὴν των πορείαν. Ὄρμηταν ἐπὶ τῶν μᾶλλον ἀποκρήμωνων βράχων, ὅπως δυναθῶσι ν' ἀνακαλύψωσι μακροθεν τὸ ἀντικείμενον τῶν ζητησεῶν των· τέλος, ἀποκαμοῦσαι ἐκ τοῦ πόνου καὶ καμάτου εἶχον φθάσει εἰς τὴν κορυφὴν ὑψηλοῦ ὄρους. Ἡ θάλασσα ἐβρυχάτο εἰσέτι ὑποκώφως ὑπὸ τοὺς πόδας των, ἀλλ' ὁ Οὐρανὸς εἶχε γαληνιάσει, καὶ ἡ βροχὴ καταπαύσει. Τὰ βλέμματα τῆς Μαρίας ἐρρίφθησαν ἐπὶ τοῦ ἀπείρου τοῦ Ὀκεανοῦ. Αἴφνης αὕτη ἀφίσει τρομερὰν κραυγὴν, καὶ δεικνύουσα διὰ τῆς χειρὸς ἀκτὴν τινα τῆς θαλάσσης, φωνάζει.

— Ἐκεῖ! ἐκεῖ! ἰδέτε, κυρία. . .

— Διέκρινε πλοῖον ἔχων ἀναπεπταμένα τὰ ἱστία, καὶ ἐπὶ τῆς παραλίας ἀνεγνώρισε τὸν φίλτατόν της. Καὶ ἡ Κυρία Ῥαμβέρτη ἐπίσης τὸ παρατήρησε, καὶ ἀμφότεραι ἐξέβαλον σπαραξικαρδίους λυγμούς· Γόνυκλινεῖς ἐπὶ τοῦ χεῖλους

τοῦ βράχου, ἐξέτεινον τοὺς ἰκετηρίους βραχ'ονά; τῶν, καὶ τὰς ἐσταυρωμένας χεῖρας τῶν πρὸς τὸ πλοῖον· ἀλλ' αἱ εὐχαὶ τῶν ἦσαν περιτταί, ἢ ἀπελπισία τῶν ἀνωφελῆς, ὁ Γαβριὴλ οὐδόλως τὰς ἤκουσεν. Τὰς παρατήρησεν ἐντούτοις, καὶ ταῖς ἀπεύθυνε σημεῖον ἀποχαιρετισμοῦ, ἔπειτα ἐκάλυψε διὰ τῶν χειρῶν του τὸ πρόσωπόν του· τὸ δὲ πλοῖον, μακρυνόμενον ταχαιῶς, δὲν ἤργησε νὰ καταστῇ ἄφαντον εἰς τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντος.

— ὦ! θεέ μου εἶπεν ἡ Μαρία, δὲν θὰ τὸν ἴδω πλέον!
Λάμπις παραφροσύνης διήλθεν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν της· παρετήρησε τὴν κυρίαν Ῥαμβέρτην, ὡς ἄγνωστον αὐτῇ ἀντικείμενον, καὶ ἤρξατο νὰ ψάλλῃ βραδέως· καὶ λυπηρῶς.

— Σύγγνωθί μοι, θεέ μου! ἀνεφώνησεν ἡ Κ. Ῥαμβέρτη· παρεπρόνησεν.

Δάκρυά τινα ἔβρεξαν τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ δι' αἰσθήματος ἀγνώστου μέχρι τοῦδε εἰς τὴν καρδίαν της, ἔλαβε τὸν βραχίονα τῆς δυστυχοῦς κόρης, ἣτις ἤρχισε νὰ ὑπομειδιᾷ λέγουσα πρὸς αὐτήν,

— Σὺ κλαίεις; σὺ; . . Σὺ εἶσαι ἀγαθὴ! ἐπειδὴ οἱ κακοὶ δὲν ἔχουσι παντελῶς δάκρυα. (Ἀκολουθεῖ.)

Γ Κ Α Ι Τ Η Σ.

Ὁ Ἰωάννης Γκαίτης ἀρχηγὸς καὶ δημιουργὸς τῆς φιλολογικῆς ἐν Γερμανίᾳ σχολῆς, ἐγεννήθη τὴν 28 Αὐγούστου, 1749, ἐν Φραγκφούρτῃ ἐξ ἐπισήμου τῆς χώρας ταύτης οἰκογενείας. Ὁ πατὴρ του, νομοδιδάκταλος διακεκριμένος, καὶ ἔχων ἐντούτοις εὐρείας γνώσεις εἰς τε τὴν φιλολογίαν καὶ τὰς ὠραίας τέχνας, ἐπεφορτίσθη αὐτὸς μόνος τὴν πρώτην ἀνατροφὴν του.

Ἐἶχεν ἀπόφασιν νὰ καταστήσῃ τὸν υἱὸν του νομικόν, καὶ ὡς ὁ Γκαίτης ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ λέγει, αἱ ἀποφάσεις τοῦ πατρὸς του ἦσαν ἀμετάτρεπτοι· καὶ οὕτως,

Γκαίτης.

χωρὶς νὰ συμβουλευθῇ τὰς διαθέσεις καὶ κλίσεις τοῦ μαθητοῦ του, ὅτε ἐνόμισεν αὐτὸν ἱκανὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πᾶτριον οἰκίαν, τὸν ἔπεμψε πρῶτον εἰς Λεῖψιαν καὶ ἔπειτα εἰς Στρασβούργ, ἵνα σπουδάσῃ τὰ νομικά. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ πόλει ἀνηγορεύθη καὶ διδάκτωρ τῆς νομικῆς. Ἐντεῦθεν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πατρὸς του, ἦλθεν εἰς τὸ Wetzlar ἵνα μορφωθῇ εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς ἐπιστήμης. Ἀλλ' ἡ τάσις τοῦ πνεύματός του ἦτο ὅλως ἀντιθετὸς πρὸς τὰς ἀπικτήσεις τοῦ σταδίου του, καὶ καθὼ οὗτος ἀναφέρει, δύναται τις γὰ θεωρήσῃ τὰς προσπαθείας, αἱ μεταχειρίσθη ἵνα διατρέξῃ αὐτὸ, ὡς ἀληθῆ υἱίκην ἀροσίωτιν. Ἐν Λεῖψιᾳ Strassbourg, καὶ Wetzlar, τὸ δίκαιον ὑπῆρξε τὸ ἐλάχιστον τῶν ἐνασχλημάτων του· ἐντούτοις διὰ τῆς τεραστίου εὐμαθείας του ἐγένετο κάτοχος τῆς ἐπιστήμης ταύτης.

Ὁ Γκαίτης ὑπῆρξεν εἰς ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἀφ' ἑαυτῶν μορφοῦνται, ἐν ἐξ ἐκείνων τῶν πνευματικῶν τῶν μὴ ἀναγνωριζόντων οὐδεμίαν διεύθυνσιν, καὶ αἵτινα θέλουν νὰ κινῶνται ἐλευθέρως καὶ αὐτομάτως, αἵτινα εἰσὶ ἄπληστα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, κ' ἐντούτοις δὲν δύνανται νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτὴν εἰμὴ κατὰ χρόνον καὶ τρόπον ἴδιον αὐταῖς. Τοῦτου ἕνεκα ἐκ τῆς νηπιακῆς του ἡλικίας, ὁ Γκαίτης ἔμαθε πολλὰ· γλώτσιας, καὶ ἐπελήφθη μετ' ἐπιτυχίας πολλῶν ἀντικειμένων σπουδῆς, ὄντω ἐκτὸς τοῦ διαγράμματος τῆς ἀνατροφῆς του.

Οὕτως, βραδύτερον, καὶ πρὶν ἢ ἐξέλθῃ τῆς πατρικῆς διευθύνσεως ἐσπούδασε τὴν ἱστορίαν, τὴν μεταφυσικὴν, τὴν γεωλογίαν, τὴν ἀνατομίαν, τὴν φυσιολογίαν, τὴν χημείαν, καὶ τὴν Ἀλχημίαν αὐτήν. Τὰ πρὸς αὐτὸν διδόμενα μαθήματα, ἦσαν μᾶλλον ἀφορμαὶ σπουδῆς, ἢ μέσα ἀμέσου μαθήσεως. Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, μεθ' ὧν συνεσχέτισθη καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ περίφημος Ἐρδερ, ἐξήτησαν ἀκουσίως αὐτῶν ἐπιβρόχην τινα ἐπὶ τοῦ πνεύματός του. Οἱ ἄνθρωποι ἐνήργουν ἐπ' αὐτοῦ, ὡς τὰ βιβλία, ὡς τὰ μαθήματα, ὡς τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα, καὶ γενικῶς εἰπεῖν, ὡς περιστάσεις, καὶ κέντρα.

Ὁ Γκαίτης προώρως ἀνήγγειλεν ὅτι ἔμελλέ ποτε νὰ κατασταθῇ. Παιδίον ἔτι συνέθετε διηγήματα, μικρὰ δράματα, μικρὰς ποιήσεις, ἅτινα πάντα ἐλάμβανον καλὴν ὑποδοχὴν ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν καὶ συμπεκτῶν του, οἵτινες ἀνεγνώριζον τὴν ἐν αὐτοῖς ὑπεροχὴν του.

Καθ' ἃς ἐποχὰς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα τείνει πρὸς ἠθικὴν τινα ἀνακαίνισιν, φθάνει στιγμῇ, καθ' ἣν αἱ ἀρχαῖαι δοξασίαι αἱ ἀρχαῖαι ἐπιθυμίαι, εὐρίσκονται ἐν κλονισμῷ, ἢ καὶ ἀναστρέφονται, χωρὶς νὰ ἀναπληρωθῶσιν εἰσέτι ὑπὸ νέων δοξασίῶν καὶ ἐπιθυμιῶν. Ὁ Γκαίτης ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεγάλης ἠθικῆς κρίσεως τοῦ 18 αἰῶνος, καὶ τῶν ἐρειπίων, ἅπερ εἶχεν ἤδη οὗτος ἐπισωρεύει, ἀηδίασε τὴν ζωὴν. Ἐν τῷ παρόντι ἔβλεπε μόνον τὸ μηδὲν, ἐν τῷ μέλλοντι τὴν ἀμφιβολίαν. Ὅθεν ὁ αὐτοκτόνος κατέστη ἐπὶ τινα καιρὸν δι' αὐτὸν, ἀντικείμενον συνήθους μελέτης. Ἐξέτασε τὴν ιδέαν ταύτην καθ' ὅλας τὰς φάσεις τῆς, καὶ εἰπὼν ὅτι ἡ καταστροφή τῆς ὑπάρξεως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶξις νόμιμος καὶ εὐγενής, πολλάκις ἤλθεν εἰς θέσιν νὰ μηχανευθῇ τὸν ὄλεθρον τῶν ἡμερῶν του. Ὁ Βέρτερ εἶπε ἡ διήγησις τοῦ ὅ,τι ἐδοκίμαζε κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐκείνην πάλην. Ἡ Κ. Στάελ εἶπεν ἐλλόγως ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο κατέστησε πλειόνας αὐτόχειρας, ἢ ἡ ὠραιότερα τοῦ κόσμου γυνή.

Εἰς τι δράμα του ἰονομαζόμενον Φαῦστος, ὁ Γκαίτης παρέστησεν, ὅποιαν αὐτὸς ὑπελάμβανεν, τὴν ἠθικὴν κατάστασιν, ἢ; ἡ θεία εἶχεν ὀδηγήσει αὐτὸν εἰς ἰδέας σκυθρωπῆς, ἐκφραζομένης εἰς τὸν Βέρτερ.

Ἐπὶ τῆς ἐν Γερμανίᾳ δημοτικῆς τῆς παράδοσις ἢς θεωρεῖται ἥως ἱερός τις, Φαῦστος καλούμενος, σύμμαχος τοῦ διαβόλου. Ὁ Φαῦστος οὗτος καὶ πρὸ πάντων ὁ διάβολος εἰσι τὰ πρῶτα τοῦ δράματος; πρόσωπα.

Ἐκτὸς αὐτοῦ ἐποίησε τὸν Μείστερ, τὸν Ἑρμάνον τὴν Δωροθεάν, τὸν Τορκουάτον Τάσσον καὶ ἕτερα δράματα, ἐξ ὧν ἰδίως διακρίνονται τὰ τρία πρῶτα.

Ὁ Γκαίτης, ὡς ὁ Βολταῖρος, εἰς πάντα τὰ εἶδη τῆς φιλολογίας ἔγραψεν. Συνέθεσε μυθιστορήματα, ποιήματα, δράματα πρὸς παράστασιν, ποιήσεις παντὸς εἴδους, ἀπὸ τῆς ὠδῆς μέχρι τοῦ ἐπιγράμματος· ἐτελείωσε δὲ τὰς ἡμέρας του εἰς Βεῖμάρ, τὴν 22 Μαρτίου τὸ 1832 ἐν ἡλικίᾳ 86 ἐτῶν, καὶ τὰ λείψανά του κατετέθεισαν παρὰ τὰ τοῦ Σχιλλέρου.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἀπεβίωσεν ἐν Παρισίοις ὁ περίφημος τῆς Γαλλίας ποιητῆς, ὁ χαριέστατος αὐτῆς Ἀνακρέων, Βεραγγέρος, οὗτινος τὰ φιλελληνικώτατα αἰσθήματα πολλάκις διὰ λαμπροτάτων στίχων ἐξέφρασεν ἡ Μοῦσα του, παρορμῶσα προσέει τούς συμπατριώτας του πρὸς βοήθειαν τῆς ὠραίας καὶ συνάμα δυστυχῆς Ἑλλάδος, τῆς φιλελευθέρου καὶ μάρτυρος.

Ἐπιφυλαττόμενοι ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ νὰ καταχωρίσωμεν τὴν βιογραφίαν τοῦ ἐνδόξου τούτου ἀνδρός, μεταφράζομεν ἤδη πεζῶς, μὴ δυνάμενοι ἄλλως, ἐν τῶν ποιημάτων του, ἵνα δεῖξωμεν μόνον, τί ἠσθάνετο ὑπὲρ Ἑλλάδος.

Ἡ φανταστικὴ περιουσία.

Ἐρχεται ταχέως τὸ φθινόπωρον, καὶ ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς αὐτοῦ πτέρυγος νέας μοὶ κομίζει ἀλγηδῶνα. Αἰέποτε ὑποφέρων, αἰέποτε πτωχὸς καὶ συνεσταλμένος, βλέπω τὰ ἄνθη τῆς φαι-

δρόστητός του χωριῶντα. Ἀποσπᾶται με ἐκ τῶν πηλῶν τῆς Λουτεκίας. Ἔπρεπε νὰ γεννηθῶ ὑπὸ ὠραῖον Οὐρανόν. Ἐκ πρώτης νεότητός μου ὠνειρεύομην τὴν Ἑλλάδα. Ἐκεῖ, ἐκεῖ, ἐπεθύμουν ν' ἀποθάνω!

Μάτην μοὶ μεταφράζουν τὸν Ὀμηρον. Ναί· ὑπῆρξα Ἕλληνα! Ὁ Πυθαγόρας ἔχει δίκαιον. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Περικλέους εἶχον πατρίδα τὰς Ἀθήνας. Ἐπετεκέφθην τὸν Σωκράτην ἐν τῇ φιλικῇ του. Ἐθάρματα τὰ ἀριστουργήματα τοῦ Φειδίου. Εἶδον τὰς ἀνηγορεύους ὄχθας τοῦ Ἰλισσοῦ. Ἐξύπνησα τὰς μελίσσαι· ἐπὶ τοῦ Ὑμητοῦ. Ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐπεθύμουν ν' ἀποθάνω.

Θεοί, εἴθε μίαν μόνην ἡμέραν θαμβόνων τὰ ὄμματά του, ὁ θερμὸς ἐκεῖνος ἥλιος· νὰ μοὶ ἀναζωπυρήσῃ τὴν καρδίαν. Ἡ ἐλευθερία, ἦν μακρόθεν προσφωνῶ, μὲ φωνάζει. Τρέξε. Ὁ Θρασύβουλις ἐνίκησε. Ἀναχωρήσωμεν, ἀναχωρήσωμεν· τὸ πλοῖον εἶνε ἕτοιμον. Θάλασσα, πίπτων εἰς τοὺς κόλπους σου, προρύλαξόν με ἐκ παντός κινδύνου. Ἄφες τὴν Μοῦσαν μοὺ νὰ προσορμισθῇ εἰς τὸν Πειραιᾶ. Ἐκεῖ, ἐκεῖ, ἐπιθυμῶ ν' ἀποθάνω.

Ἀρκετὰ γλυκὺς εἶνε ὁ Οὐρανὸς τῆς Ἰταλίας, ἀλλ' ἡ δουλεία ἐσχότισε τὸ κυνοῦν του· νυῦτα, σὲ ἰκετεύω, κωπηλάται ἔτι μακρότερον, πλέε ἐκεῖ κάτω ὅπου ἀναγεννᾶται ἡμέρα τοσοῦτον διαυγής. Ὅποια εἰσὶ τὰ κύματα ταῦτα; ὅποιος ὁ τραχὺς οὗτος βράχος; ὅποιοι λαμπρὸς ἥλιος παρουσιάζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου; Ἡ τυραννία ἐκπνέει ἐπὶ τῆς ἀκτῆς. Ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐπιθυμῶ ν' ἀποθάνω.

Παρθένοι τῶν Ἀθηνῶν ἀξιώσατε τῆς ὑποδοχῆς σας ἕνα Βάρβαρον· ἐνθάρρύνετε τὴν φωνήν του. Διὰ τὰ κλίματά σας ἐγκαταλείπω φειδωλὸν Οὐρανόν, ἐνθα ἡ μεγαλοφυΐα εἶνε δούλη τῶν βασιλέων. Σώσατε τὴν καταδιωκομένην λύραν μου. Καὶ ἂν τ' ἄσπρατά μου δυνηθοῦν νὰ σᾶς θέλξωσι, ἀναμίξαιτε τὴν κόνιν μου μετὰ τὴν τοῦ Τυρταίου. Ἰπὸ τὸν ὠραῖον τοῦτον Οὐρανόν ἦλθον ν' ἀποθάνω.

Μὲ ὠραιότερους προσέτι στίχους ἐκλαυτε τὸν ὄλεθρον τῶν

Ψαρθῶν, παρακινῶν τοὺς Ἕλληνας νὰ μένωσιν ἠνωμένοι, καὶ λέγων ἂν οἱ χριστιανοὶ βασιλεῖς δὲν σᾶς ἐκδικηθῶσι, τὰ ἔθνη των ἐν τούτοις θὰ ἔχωσι διὰ σᾶς τὰ γλυκύτερα αὐτῶν δάκρυα!

Ἡ κηδεία τοῦ ἀνδρὸς ἐγένετο δημοσίαις δαπάναις. Ὁ Αὐτοκράτωρ θέλων νὰ τιμῆσῃ τὴν μνήμην τούτου, οὗ τὰ ποιήματα συνετέλεσαν σφόδρα εἰς τὸ νὰ συντηρηθῶσι τὰ ἐν Γαλλίᾳ φιλογενῆ αἰσθήματα καὶ νὰ κατασταθῇ δημοφιλὴς ἡ δόξα τῆς Αὐτοκρατορίας, ἀπεράσιεν ἵνα τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας αὐτοῦ γίνωσιν ἐκ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐπιχορηγήσεως.

Προσέτι ἄξιον μνείας κρίνομεν καὶ τὸν κατὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν συμβάντα λυπηρὸν θάνατον τοῦ μόνου τέκνου τοῦ ποιητοῦ Παναγιώτου Σούτσου. Δεκατετραετὲς ἔτι παιδίον, ὑπὸ τοσοῦτου πνεύματος, τοσοῦτων πλευνεκτικμάτων ὑπῆρχε πεπρωκισμένον, ὥστε πᾶς τις προσεδόξα ἐκ τοῦ τιμαλφούς τούτου ἀνθους, λαμπρὸν καρπόν. Ἀλλ' ἔμελλεν ἡ τοῦ θανάτου βουλή νὰ καταστρέψῃ πᾶσαν ἐλπίδα, καὶ ν' ἀνοίξῃ μέγα κενὸν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ δυστυχούς πατρός του.

Κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ τῶν κορασιῶν ἐκπαιδευτηρίου, ἄρτι συστηθέντος καὶ διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ Κ. Δανιὴλ Σουρμελή καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἡρίστευσεν ἡ θυγάτηρ τοῦ Ταγματάρχου Κυρίου Γερασίμου Κοκκίνου, Ἀθηνα, κοράσιον ἀγγινούστατον, καὶ ἐπιμελέστατον.

— Ἀποσπῶμεν ἐκ τινος ἰδιαίτερας ἀλληλογραφίας ἐκ Γρωσσίας τοῦ Βορρᾶ τῶν Βρυξελλῶν τὸ ἑξῆς·

« Συμβᾶν ὑποδεικνύον βαρβαρισμὸν οὗ τὸν τυχόντα καὶ δυσδαίμονιαν μέχρι παραφροσύνης, συνέβη ἐσχάτως εἰς Κίνεγμα. Χωρικὴ τις ἐπιθυμοῦσα ν' ἀνοίξῃ τὰς πύλας τοῦ Παραδείσου εἰς τὰ δύο τέκνα της, τὸ μὲν τῶν ὁποίων ἦσαν ἐνδεκαετὲς τὸ δὲ μόλις πέντε μηνῶν, τὰ ἔσφαξεν. Ὁ ἀποτρόπαιος οὗτος φόρος συνέβη εἰς περιστάσεις μὴ συγχωρούσας

τὰ τοιαῦτα καταναγκάζομαι ὅθεν νὰ τὸν ἀναφέρω μὲ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν μορφὴν μεθ' ἧς τὸν ἐξέθετεν ἡ «ἐφημερίς; τῆς Πετροπόλεως. »

« Ἡ χωρικὴ διέτρεπεν ἀπὸ τινος ἡδὴ καιροῦ τὸ ἀποτροπαιὸν τοῦτο σχέδιον, ἀλλ' ἡ παρουσία τοῦ συζύγου της ἦτο πρόσκομμα διηνεῖς τῶν παιδοκτονικῶν σκοπῶν της. Τελοσπάντων πρωίαν τινὰ ὁ σύζυγος ἐξῆλθε πρὸς ἐπίσκεψιν φίλων του. Δὲν θὰ ἐπανήρχετο πρὸ τῆς ἐσπέρας. Μόλις οὗτος ἐξῆλθεν τῆς οἰκίας, ἡ χωρικὴ προσεκάλεσε τὴν πρωτότοκον κόρην της Αἰκατερίνην, ἣν καὶ κατέστησε μέτοχον τοῦ σχεδίου της. Τί εἶπε πρὸς τὴν κόρην εἶναι ἀγνωστον· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι δυνάμει τῆς συνομιλίας τχύτης ἡ κόρη συγκατετέθη εἰς ἐκουσίαν σφαγῆν· προσέθηκε δὲ ὅτι τὴν αὐτὴν τύχην ἐμελλε νὰ λάβῃ καὶ ὁ ἀδελφός της Ἰωάννης, καὶ συγχρόνως ὅτι τὰ ἐφόνευεν ὅπως γίνωσι κοινωνοὶ τοῦ Παραδείσου. Ἡ κόρη συγκατένευεν ἐὰν τῇ ἐδίδοτο ἓνα φάγγη ὀλίγον μέλι πρὸ τοῦ θανάτου· ὁ ὅρος ἐξετελέσθη. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἡ μήτηρ λαβοῦσα εἰς τὰς ἀγκύλας της τὸν μικρόν της Ἰωάννην τὸν καταησπάζετο περιπαθῶς· Ἐπειτα ἡ Αἰκατερίνη ἔλαβε τοῦς πόδας τοῦ παιδὸς καὶ τοὺς ἐκράτει ἐν ὄσῳ ἡ μήτηρ ἔκοπτε τὸν λαιμὸν αὐτοῦ. Ἦλθεν ἡ σειρὰ τῆς νέας κόρης, ἀλλ' αὕτη ἀρχίζει νὰ κλαίῃ καὶ νὰ τὴν ἀπειλῇ ὅτι θὰ προσκαλέσῃ βοήθειαν. Ἡ μήτηρ τῇ ἐξέθεσε τότε ὅτι ἦτο κάλλιον νὰ ὑποστῇ τὸν θάνατον παρὰ νὰ ἀπαχθῇ εἰς τὰς φυλακὰς διὰ τὸν φόνον τοῦ μικροῦ Ἰωάννου. Ἐκ τῶν λογῶν τῆς μητρὸς πεισθεῖσα ἡ ἀθλίᾳ κόρη ἐξηπλώθη καταγῆς ποιήσασα τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἡ μήτηρ ἐστήριξε τὸ μὲν γόνυ ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς νέας κόρης, ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ δὲ τὴν μάχαιραν, ἣτις ἔσταζεν αἷμα ἐκ τοῦ προτέρου φόνου ἀκόμῃ. Ἡ μάχαιρα ἦτον ἐτοιμὴ (ἀκονισμένη) πρὸ πολλοῦ καιροῦ διὰ τὴν θυσίαν ταύτην.

« Ἡ χωρικὴ ἐγκατέλειπε τὸ αἷμα τῶν δύο τεθνεώτων θυμάτων, ἐνίψατο τὰς χεῖρας, ἥλλαξεν ἐνδυμασίαν καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς, πρὸς δι' ἀληθῆ πάντα

τὰ διατρέξαντα. Ὅτε δ' οὗτος τὴν ἠρώτησε ποῖα αἷτια τὴν παρεκίνησαν εἰς τὸ φρικτὸν τοῦτο κακούργημα ἀπεκρίθη ὅτι ἔπραξε τοῦτο ἕνεκα συγχύσεως, ἣν περ ἔλαβε μὲ τὸν σύζυγόν της, καὶ ὅτι ὁ σύζυγος τὴν ἠπειλήσεν νὰ τὴν ξυλοκοπήσῃ ὡς σκύλον καὶ νὰ τῆς ἐκδάρῃ τὸ δέμμα. » Ἡ ἀνάκρισις ἀπέδειξεν ὅτι οὐδεμία ἀμυρσοθήτης εἶχε λάθει χώραν, ὅτι ὁ σύζυγός της ἦτον ἠπιώτατος καὶ ὅτι συγχρόνως ἔζων ἀμφότεροι ἐν ἐξαιρέτῳ συμποσίᾳ καὶ εὐπορίᾳ. Τότε ἡ ἐλσεινὴ ὠμολόγησεν ὅτι αὐτὴ ἡ ἰδία ἔπραξε τὰ τέκνα της, διότι ἐνίμιζεν ὅτι οὕτω πράττουσα ἠδύνατο νὰ ἀξιώσῃ αὐτὰ τοῦ Παραδείσου, καὶ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία θὰ ἐλάμβανε τὴν αὐτὴν τύχην ἅμα ἐξωμολογεῖτο τὸ κακούργημά της. » (Πάτριαι.)

— Ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν ἔνωσιν. Τρομερὰ ἐκδίκησις διατηρουμένη παρὰ τοῖς Χαλέγγοις κατοικοῖς τῆς μεσημβρινῆς Ἐπαρχίας Τακάς καὶ Νυβίας.

Ἐσάκις συμβῆθ' ὁ φόνος τις ἐν Χαλέγγῃ οἱ συγγενεῖς τοῦ δολοφονηθέντος ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν εὖρεσιν καὶ σύλληψιν τοῦ φονέως· ἅμα δὲ συλλάβωσιν αὐτὸν προσκαλοῦσιν ἄπαντας τοὺς συγγενεῖς εἰς οἰκογενειακὴν πανήγυριν ἔξωθεν τῆς οἰκίας τοῦ φονευθέντος, ὅπου πάντες τοποθετοῦνται σχηματίζοντες κύκλον, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου θέτουσι τὸν φονέα δεδεμένον ἐπὶ τινος ξύλου χονδροῦ ἐμπεπηγμένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Εἷς δὲ τῶν ἐγγυτέρων συγγενῶν τοῦ φονευθέντος κόπτεται διὰ ξυραφίου ἐλαφρὰ τὸν λαιμὸν τοῦ φονέως, μεθ' ὃ δέχεται ἐπὶ τινος ἀγγείου τὸ ἐκρέον αἷμα, ἐκ τοῦ ὁποίου πρῶτος πίνει, ἀκολουθῶν προσφέρει αὐτὸ πρὸς τὸν πλησιέστερον ὅστις λαβὼν αὐτὸ πίνει ὡσαύτως καὶ διαβιβάθει τὸ ἀγγεῖον εἰς τὸν πλησίον του καὶ οὕτω ἀλλήλη-διαδόχως γεμίζουσιν αὐτὸ καὶ πίνουσιν ἐξ αὐτοῦ πάντες μεχρισσοῦ ἐκ τῆς στερήσεως τοῦ αἵματος· ὁ ἀθλιος ἐκπνεύσῃ.

Α Σ Τ Ε Ι Α.

Μαθητής τις τοῦ Γαλιλαίου, ἐν τῇ τερπνῇ ἐκείνῃ καὶ εὐχαρίστῳ καταστάσει, καθ' ἣν αἱ μέριμναι εὐδοοσι, καὶ οἱ

Μαθητής του Γαλιλαίου.

ὀρθόκλιμ' ἀπαστράπτουσι ἀστέρι ἐναλίγκιοι φθινοπωριῶ
ἐκράζε· μέγα δίκαιον ἔχει ὁ διδάτκαλός μου λέγων ὅτι ἡ
ὄτι ἡ γῆ κινεῖται.

Ἐνώπιον Ἑλληνικοῦ τινος πταισημαιοδικαίου ἐνήγαγε γυνή
τις τὸν σύζυγό, της λέγουσα ὅτι ἐδάρη παρ' αὐτοῦ. Ἐκεῖνος·
Ἐγὼ κύριε δικκαστά· ἀδύνατον! Ἐ, καμμιά φορὰ, ὅταν μὲ
θυμόνης, τῆς δίδω ὀλίγαις κτυπιαῖς. . . μὲ τὸ μανδῆλι τῆς
μύτης μου. — Ἄλλὰ δὲν σὰς λέγει, ἀπάντησεν ἡ ἐνάγουσα,
ὅτι μανδῆλι του εἶνε τὰ πέντε του δάκτυλα.